

РІК LXXVI, Ч. 3

БЕРЕЗЕНЬ – 2019 – MARCH

№ 3, VOL. LXXVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXVI БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3

Україномовний редактор – **Лариса Тополя**
Англomовний редактор – **Тамара Стадниченко**

Редакційна колеґія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА

Уляна Зінич, Святослава Гой-Стром,

Софія Геврик, Петруся Савчак,

Ірена Грамяк, Лідія Слиз

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXVI MARCH № 3

Ukrainian-language-editor – **Larysa Topolya**
English-language editor – **Tamara S. Cornelison**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Ulana Zynych, Sviatoslava Goy-Strom,
Sophia Hewryk, Petrusia Sawchak,
Irena Gramiak, Lida Slysh

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лариса Тополя. Чотирнадцятий день весни чотирнадцятого року . 1
Маріянна Заяць. Ділимося вістками і думками.2
Цей день в історії: Михайло Вербицький.3
Вісті СФУЖО.4
Дарія Волощук. Тарас Шевченко у нашому серці.5
Анастасія Сорока. Ніякий ти не брат мені!6
Ірина Нуамець. Жінка, яка була собі ціллю.7
Marianna Zajac. Sharing News and Views.9
Oksana Malanchuk. A Visit to an Orphanage.10
Marianna (SzczaŹawinsky) Crans. Second Chances Notes on Becoming and Belonging.13
Лариса Дармохвал. «Огню іскра великого – тліє, не вгасає».15
Наша обкладинка.18
Тетяна МакКой. На порозі весни.18
Аліна Акуленко. Вона придумала собі Україну.19
Діяльність округ і відділів.20-22, 29, 32
Бруно Феррера. Заповіді для батька.23
Доброчинність. Стипендійна акція24
Посмертна згадка (<i>Марія Качунь</i>).25
Любов Дмитришин. Душа моя зосталась.....25
In Memoriam. Ivanna (Jean) Holowaty; Tamara Huryn.26
Our Cover.28
Настанови для дописувачів.30
Ihor Magun. What is Personality?.....33
Нашим дітям.34
Cook's Corner.36

На обкладинці: Правдоподібно мистець **Михайло Бойчук.** *Шевченківське свято.* Київ, 1920 р. Видано Дніпросоюзом.

Our Cover: Shevchenko Day (Shevchenkivske sviato), 1920. Kyiv. Artist: Attributed to Mykhailo Boichuk. From the collection of The Ukrainian Museum, New York. Gift of Dr. Jurij Rybak and Anna Ortynskyj

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- **PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY** – there is no charge.
- There is no charge for **MEMORIAL NOTICES** and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all **ARTICLE** submission is the **5th of each month**.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and verify information

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”**

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2019 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: **Оля Стасюк**

Канцелярійні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

UNWLA / *Our Life*

**203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706**

Administrator: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати.

Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch.

Subscribers are sent renewal letters.

Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

Чотирнадцятий день весни чотирнадцятого року

Задумуємося ми над тим чи ні, але кожен день разом з усіма українцями пишемо історію своєї країни. Новітню історію, що стає такою вже відразу та визначає наш завтрашній день. Ми залишаємо свій слід у житті країни — і своїми діями, і своєю бездіяльністю. Знайоме всім «людина — коваль своєї долі», без сумніву, поширюється та «народ — коваль долі своєї країни». А звідси — роздуми над негараздами, що кояться в Україні, а також пошуки відповіді на запитання, що кожен з нас реально додає до української історії зі *щасливим* кінцем.

Тривалий час 14-го березня був для українців звичайним днем першого місяця весни. Ну хіба що для математиків особливо виділявся, бо цього дня вони натхненно згадували та возвеличували число «Пі» (π). Але події 2014-го року зробили його знаменним для національного календаря України. І спонукало виокремити цей день серед інших те, що споконвіку властиве справжнім українцям, є їхньою яскравою національною рисою, благословенням і давньою традицією — бути небайдужим до пам'яті батьків, проблем сьогодення та долі своїх дітей і внуків.

У цей день 2014-го р. 500 бійців Самооборони Майдану прибули на полігон «Нові Петрівці» для формування першого добровольчого батальйону. А потім батальйони «Правий Сектор», «Айдар», «Азов», «Донбас», «Кривбас», «Карпатська Січ», «ОУН» та ін., озброєні хіба що старою стрілецькою зброєю, першими пішли у бій та почали звільняти українські землі від кремлівських посіпак. І билися відважно, хоча більшість з них уперше тримала зброю в руках: у мирному житті вони були лікарями, програмістами, будівельниками, вчителями, водіями, студентами. Бо пішли виконувати свій найсвятіший обов'язок — боронити рідну землю — за покликом серця, без жодного примусу. Без сумніву, їхній подвиг врятував країну. Вони, разом з тоді ще не згуртованими військовослужбовцями (між якими панували розбрат і непорозуміння) пройшли пекло найтяжчих і найжахливіших бойових операцій першого року цієї страшної війни: Широкине, Гловайськ, Мар'їнка, Донецький аеропорт... І часто платили за свій патріотичний вибір найціннішим — своїм життям... То ж ангелами у небо злітали їхні душі, залишаючи по собі названі на їхню честь вулиці та проспекти в українських містах.

З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності й територіальної цілісності України, 17-го січня 2017-го р. Верховна Рада започаткувала державне свято **День українського добровольця**, у такий спосіб посиливши увагу й турботу суспільства до учасників добровольчих формувань. Щоб українці пам'ятали: об'єднаний спільною справою народ не можна ні подолати, ні сплюндрувати, ні знищити.

Разом з тисячами добровольців (серед яких чимало жінок), що об'єднані нечуваною звитягою, разом з тисячами військових, які гідно боронять нашу землю в лавах постійних збройних формувань, українці всього світу доводять, що здатні відстоювати незалежність своєї країни. І постають справжніми лицарями сили, духу й добра, і витрачають свій час, талант, енергію та чисті помисли на благо України. Бо мають гідних попередників, а також тих, на кого варто рівнятися нині.

Низка трагічних подій, що спонукали до започаткування цього Дня, далека до завершення. Але подвиг добровольців — то безцінний внесок у відстоювання миру та суверенітету нашої країни, взірць реального патріотизму для кожної чесною людини, наочне свідчення єдності українців, «*бо хто за що, А ми за незалежність — Отож нам так і важко через те*» (Л. Костенко).

Найщиріші вітання та шана всім нашим землякам — добровольцям, волонтерам і військовим — за безкорисливу, свідому, добровільну працю заради процвітання та миру на рідній землі! А нам — бажання, сил і можливості їх підтримувати.

Фото з сайту <https://ar.volyn.ua>

Лариса Тополя, редактор.

Коли у середині лютого я писала цю щомісячну колонку для «Нашого життя», в Україні та всьому світі були заплановані заходи на вшанування пам'яті Небесної Сотні, тих, кого вбили п'ять років тому під час подій Євромайдану. У цей час було зареєстровано вже 44 кандидати на президентські вибори в Україні, які мають відбутися 31-го березня.

П'ять років тому, на початку 2014-го р., сталися події, що дали бурхливий початок дорозі України, тернистій і дотепер. 20-го лютого 2014-го р. протестувальники гинули у сутичках з силовиками у Києві. Згодом цих загиблих почали називати Небесною Сотнею. Через три місяці після їхньої загибелі, 25-го травня 2014-го р., пройшли вибори, на яких Петро Порошенко був обраний Президентом України. Багато з нас були на ХХХ Конвенції СУА, коли ми дізналися про його переконливу перемогу і разом святкували її!

З того часу сталося багато подій: війна на Донбасі знищила життя тисяч людей, і кінця їй ще навіть не видно. А зараз, коли я пишу цю статтю, д-р Уляна Супрун, одна з найвизначніших і найефективніших реформаторів України, бореться за продовження свого хрестового походу у сфері охорони здоров'я. Ще кілька днів тому вона виконувала обов'язки міністра охорони здоров'я та невтомно працювала над реформуванням цієї корумпованої та застарілої системи в Україні. Однак нині вона очікує на рішення Київського суду щодо того, чи зможе продовжувати свою роботу, чи буде усунутою від неї. Сумнів щодо її посади ґрунтується на технічному недотриманні формальностей, яке, згідно з усіма надійними джерелами, стає зручним маневром під час кампанії президентських виборів. Вона бореться за право продовжувати докладати зусилля із запровадження та підтримки стабільної та прозорої системи охорони здоров'я для українців. Подібно до багатьох організацій та окремих осіб, СУА видав прес-реліз на підтримку п. Супрун та реформи медичної системи. Сьогодні, після закінчення слухання (12-го лютого), д-р Супрун дала інтерв'ю прямо на сходах Київського суду. Якщо один суддя може тимчасово зупинити роботу Міністерства

охорони здоров'я, і ліки для всієї України тримають «в заручниках» на складах, що буде далі? Чи може суддя так само легко тимчасово зупинити роботу Міністерства оборони, завдання якого – захищати Україну?

Виникає найважливіше запитання: якою стане Україна після прийдешніх виборів? Якою буде доля Міністерства охорони здоров'я та виконуючої обов'язки міністра, рішення щодо якої збираються прийняти найближчим часом? Маємо погодитися з тим, що обидва результати визначатимуть майбутній напрям розвитку країни.

Продукти харчування, придбані для сиротинця в Авдіївці.

Foodstuffs purchased for the orphanage in Avdiivka.

На невимовну втіху дітей сиротинець у Маріуполі приймає свій перший телевізор.
The orphanage of Mariupol accepts its first TV, much to the overwhelming delight of the children.

На фоні цих подій продовжуються проекти СУА. Як я писала в попередньому номері «Нашого життя»: «15-го грудня СУА закликав своїх членкинь підтримати наш Різдвяний Азовський проект. Екзекутива СУА запропонувала продемонструвати підтримку мешканцям Приазов'я, заблокованого після того, як російські

військові атакували три кораблі української армії та захопили в полон українських моряків. Реагуючи на гуманітарну сторону цих останніх ворожих дій, наші контактні особи доставлять різдвяні подарунки деяким сиротинцям у містах Маріуполь та Бердянськ». Наші підрозділи швидко відреагували на цей заклик, контактним особам США в Україні було надіслано 5000 доларів США, і для дітей були закуплені подарунки, що відповідали потребам сиротинців.

Як уже було сказано в попередніх публікаціях «Нашого життя», за останні декілька років США став спонсором різдвяних і літніх дитячих таборів, організованих капеланами Львівської єпархії та нашим давнім другом о. Степаном Сусом. Зимові табори 2019-го р. тривали з 2-го по 27-ме січня. Остання зміна табору (21 – 27-го січня) була зосереджена на дітях і сім'ях зі Східної України, прифронтових міст Красногоровка і Торецьк. Ця програма передбачала також Skype-розмови батьків з офіцером і психотерапевтом з Ізраїлю, вихідцем з Львівської області. Вони обговорювали обов'язки дітей, їхню незалежність та внутрішній конфлікт, що виникає внаслідок війни. Старша група дітей займалася з психологом і обговорювала планування успішного майбутнього за складних нинішніх обставин.

Не обійшлося і без розваг – усім було дуже весело гратися сніжками та кататися на санчатах. Учасники табору та волонтери поділилися своїми враженнями про проведений

разом час, дякували один одному та обіймалися зі сльозами щастя. Табір закінчився, а дружба лише розпочалася!

Різдвяний табір 2019. Christmas Camp 2019.

Різдвяний табір 2019. Christmas Camp 2019.

ЦЕЙ ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

**Михайло Вербицький
(1815 – 1870).**

4-го березня 1815-го р. у с. Явірник Руський, на Лемківщині, у родині греко-католицького священика народився Михайло Вербицький – український священик, композитор, диригент, громадський діяч, автор музики до Українського Державного Гімну (слова Павла Чубинського). Центр Світової спадщини ЮНЕСКО визнав український гімн найкращим у світі, зокрема вказав на його милозвучність, а також гармонійність поєднання музики й тексту. Вперше на офіційному рівні композицію «Ще не вмерла України» було затверджено як гімн Карпатської

України у 1939-му р. М. Вербицький, один із перших українських професійних композиторів Галичини, писав релігійну музику (Літургія на мішаний хор, знамените «Ангел вопіяше» та ін.), створив музичний супровід до понад 20 вистав («Верховинці», «Козак і охотник», «Проциха, або Полета часом придасться», «Жовнір-чарівник», «Сільські пленіпотенти», «Простачка») та побутової мелодрами «Підгір'яни». Творча спадщина Михайла Вербицького — одне з найцінніших надбань української культури. Він належить до яскравих представників національної композиторської школи, що сприяли в XIX ст. активному духовному злету українського суспільства.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Союзнянки округи Нью Йорк,
учасниці зустрічі з М. Онуфрик.

СФУЖО стежить за працею Комісії Статусу Жінок (КСЖ) від перших років її існування. Комісія створена в 1946-му р. як незалежний об'єкт ООН в Економічній і Соціальній Раді (ЕКОСОП). СФУЖО розпочала свою діяльність в ООН з активного збирання інформації про долю жінок під комуністично-советською владою, а також про

жінок як працівниць-господарок і як переслідуваних дисиденток.

У перші роки існування наша світова федерація не мала незалежного доступу до ООН та користувалася зв'язками з іншими організаціями, наприклад, Світовим Рухом Матерів, з якими тісно співпрацювала на міжнародному рівні. А вже від 1993-го р. СФУЖО, як неурядова організація з дорадчими правами при ООН ЕКОСОП, має змогу тісніше співпрацювати з цими організаціями під час щорічних нарад. Так, 63-тя сесія Комісії Статусу Жінок (КСЖ) відбудеться в ООН, в Нью Йорку, 10 — 22-го березня 2019-го р. Темою цього річних нарад є «Системи соціального захисту, доступ до державних послуг і стабільна інфраструктура для забезпечення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок і дівчат».

Для України, ще й під час війни, тема соціального забезпечення та надання соціальних послуг є критично важливою. Союзнянки мали нагоду почати підготовку до слухань на зустрічі союзнянок Нью Йоркської Округи СУА (організованої і проведеної 64-м Відділом СУА) з Маріанною Онуфрик, кандидатом економічних наук, докторантом Національної академії державного управління, експертом з питань соціальної політики, головою комітету Громадської ради при Міністерстві соціальної політики, членом громадської ради при Пенсійному фонді України. Вона розповіла серед інших цікавих фактів і про недоліки надання послуг родинам з дітьми з вродженими вадами в Україні.

На КСЖ до Нью Йорку прилетить офіційна делегація з України, яку очолить заступник Міністра соціальної політики України Наталка Федорович. СФУЖО має право реєструвати своїх представниць для участі у цій щорічній конференції. Серед наших представниць будуть також близько 10 провідниць українських жіночих організацій з України. Одна з них — Марія Петрова, заступниця голови Національної ради жінок України д-ра Людмили Порохняк-Гановської.

Одночасно з офіційними нарадами урядових делегацій КСЖ відбувається так званий ФОРУМ НУО (NGO CSW63 FORUM). Форумом займається НУО Комітет КСЖ, Нью Йорк. Представниці від СФУЖО можуть брати участь у цьому Форумі. Головною програмою Форуму будуть понад 400 панелей («Паралельні заходи CSW63 Parallel Events») упродовж днів роботи КСЖ з 11-го до 22-го березня. Відвідувати ці панельні дискусії можна безплатно, але за умови попередньої реєстрації (НУО Комітет КСЖ, Н.Й.). Також пропонується взяти участь в прийнятті для НУО представниць з цілого світу, яке відбудеться ввечері 13-го березня ц. р. Дуже корисним і цікавим є участь в одноденній програмі НУО *Орієнтації* (10-го березня ц. р.). Для участі у заході треба попередньо зареєструватися та заплатити вступні внески. Зареєструватися та ознайомитися з інформативним відео можна за посиланням: <https://www.ngocsw.org/ngo-csw-forum/csw63-orientation-video-series>

Марта Кебало, головний представник СФУЖО до ООН (UN/ECOSOC).

Тарас Шевченко у нашому серці

(Матеріал до свята, організованого 21-м Відділом СУА)

Щороку 9-го березня прогресивне українство святкує річницю від дня народження генія поетичної думки, художника, апостола правди і свободи — Тараса Григоровича Шевченка. Своїм полум'яним словом будить великий Кобзар тих, хто живе з Україною на вустах, як з молитвою, хто носить її у своєму серці та страждає разом з нею.

Поезії Т. Шевченка перекладені понад ста мовами світу. Мабуть, не знайдеться в Україні жодної людини, яка у своєму житті хоча б раз не перегорнула сторінок «Кобзаря», не переосмислила прочитане, не пропустила його через фібри власної душі.

Сусідка розказувала, що «Кобзар» був великою розрадою в мороці сибірських буднів і єдиною книгою, що вдалося прихопити, коли їх як «посібників бандерівських банд» насильно вивозили з села на саму Покрову 1947-го р. Його читали вечорами після важкої, каторжної праці при каганці чи смолянистій запаленій трісочці. Та, на відстані, жили любов'ю Україною і запам'ятовували почуте. Саме тому цитувала вона безпомилково довгі поеми Шевченка, а я, мала, ніяк не могла второпати, як це все можна вивчити напам'ять...

Безсмертні твори поета хвилюють і тривожать славних нащадків протягом століть, кличуть до боротьби:

*Борітеся — поборете!
Вам Бог помагає!
За вас сила,
За вас правда
І воля святая!*

Зображення Т. Шевченка друкують на державних грошових купюрах, поштових марках, на його честь випускають ювілейні монети та заснують премії, встановлюють пам'ятники та численні меморіальні таблички.

Припускають, що у світі встановлено приблизно 1100 пам'ятників Шевченку. Найвищий в Україні пам'ятник поетові (висотою 7 метрів) стоїть у Ковелі, що на Волині. А ось найвище місце на землі, де встановлено монумент Кобзаря — на піку Шевченка у Кабардино-Балкарії — 4200 метрів над рівнем моря. Перше скульптурне зображення поета й художника було виготовлене в Санкт-Петербурзі, рік після смерті, та перший пам'ятник на українській землі встановили у Харкові в 1897-му р.

У США пам'ятник Т. Шевченку збудований у Вашингтоні скульптором Лео Мола та архітектором Радославом Жуком. Монумент висотою 24 фути (понад 7 метрів), вагою 45 тонн було урочисто відкрито 27-го червня 1964-го р. екс-президентом Америки Дуайтом Айзенгауером, який сказав тоді: «Він запалить тут новий світовий рух... невпинний рух до незалежності й волі всіх народів і всіх поневолених націй у світі». Дозвіл на його зведення надали Сенат та Палата представників США, хоча ідея побудови пам'ятника отримала шалений спротив СРСР (зокрема, радянського посольства в Америці).

Найбільше пам'ятників Шевченкові в Галичині (близько півтисячі), де геніальний поет ніколи не був. На Прикарпатті, на моїй милій серцю Гуцульщині, першим своєрідним пам'ятником Шевченкові став витесаний всередині XIX ст. майстрами з суцільного каменю стовп з написом:

*Схаменіться! Будьте люди,
Бо лихо Вам буде!
Розкуються незабаром
Заковані люди — настане суд...*

Цей напис бачив Богдан Лепкий, який згадував: «Між Кутами і Тюдовом — висока скеля над Черемошем Сокільська, яку так любив Федькович, зробила на мене сильне враження, як жодна гора в світі». Згодом у 1930-му р. пам'ятник було знищено, але відновлено 11-го листопада 1990-го р. на честь 175-річчя з дня народження Т. Шевченка.

*Дарія Волощук,
пресова референтка 21-го Відділу СУА, Нью Йорк.*

Ніякий ти не брат мені!

(Казка для дорослих про Ось та Ась на новий лад)

Усім добровольцям, а також бійцям ЗСУ, що полягли за незалежність України в результаті російської агресії присвячується...

Жив на світі юний хлопець на ймення *Чесць*. Хоробрим був, розумним і працьовитим. Країну свою любив і оберігав. Та життя за неї готовий був віддати...

Жив-жив не тужив, не скажеш, що повністю щасливим був, бо працював тяжко. Але вільним був, а хіба це не найбільше щастя? Та таким він був, допоки у його хату *Зло* не прийшло і до його волі й домівки свої нікчемні руки не простягло.

Спочатку злякався хлопець, не знав, що робити, аж раптом зрозумів, що час свій дім захищати. І запитує в незнайомця:

– Ти хто, до біса, такий? Чого хочеш? Чому з автоматом?

– Зрасте, брат мой, правалєвай, тепер я сдесь живу и ета моя земля Русская!

– Ось воно що, ти знову на мої землі зазіхаєш? Брат, кажеш? З яких пір це ти мені брат? І чому ж ти до брата зі зброєю прийшов? Ніякий ти не брат мені! Я краще вмру, ніж назву тебе цим словом!

І пролунав постріл. І пролилась тоді кров юнака. Хоробрим був, неначе козак, країну свою любив, тож і життя за неї віддав. Відважно та жертовно. І кров таких, як він, тепер ллється роками. Ллється червоними ріками. Ллється і не висихає. А «брат» і далі те, що ніколи не належало йому, з автоматом відбирає.

Коли *Зло* знову прийшло в Україну, то був 2014-й. Чого ж йому знову треба? Але *Зло* вивісило свої стяги. *Зло* почало гатити із градусів. *Зло* закричало «МОЄ!». І клялося, що воно зовсім не зло і, борони Боже, не окупант. *Зло* переконувало, що вбивало ворогів, що брата свого ніколи б не вбило. Воно брехало нахабно й уміло. «Зла зі мною немає!» – кричало воно.

Але хто ж тоді захоплює хатину за хатиною? Хто ж обстрілює місто за містом, намагаючись зміцнити свої позиції на вже загарбаних українських територіях? «Расеян на Данбасе нет?», – кажеш. А хто ж тоді забирає життя вірних синів України, як не *Зло*?

З того часу, як увірвався, живе цей «брат», що зветься *Злом*, у чужих домівках, у не своєму добрі купається, і кров таких, як *Чесць* жорстоко проливає без докорів сумління.

І та війна, що прийшла в українські домівки, то справжня війна, і ніяка вона не братська. І не потрібні нам ні *Зло*, ні таке «братерство». Боляче стало українцям, коли хлопець *Чесць* загинув. І сказали вони: «Ніхто, крім нас!». І повстали *Хоробрість*, *Мужність*, *Вірність*, *Відданість* та тисячі інших таких, як *Чесць*, на захист своєї рідної землі. Приєдналися до легіону *Добровольців*, які першими прийняли виклик і пішли у бій за незалежність України.

Чотири роки триває ця боротьба на зовсім не братній війні. І досі ніхто зброї не опустив, захищаючи рідні терени. І досі надійні плечі таких, як *Чесць*, захищають наше мирне небо над головою.

Споконвіку на українській землі були люди хоробрі. Люди, які готові віддати життя за свободу і за свій народ. Ці люди били ворога шаблями та міцними руками. Нині такі самі герої з козацьким духом захищаються від ворога на Східному фронті. Вони мужні та віддані, вони йдуть на смерть заради України. І допоки є такі, як вони, нас ніколи не здолає жоден ворог. Бо Україна – це колиска героїв. Бо Україна – це земля карооких, чорнобрових і вірних жінок. Бо Україна – це земля хоробрих, жертовних і стійких чоловіків. Сильних і незламних. Волелюбних і відданих. Які більше ніколи не пробачить таких «братів». Досить!

...Раптом звідкись пролунав голос того юнака на ім'я *Чесць*. Добровольця, який першим загинув на цій війні: «*Росія, ніякий ти не брат мені! Зло, тікай із моєї домівки!*». І сотні інших підхопили ці слова та пішли у переможний бій. Щоб *Зло* зазнало поразки. Щоб на українській землі запанували Добро та Мир!

Післямова. Матеріал підготовано на основі думки-казки про Ось та Ась, написаної Степаном Васильченком ще у далекому 1918-му р. Ця казка глибинно пояснює сутність російсько-українських стосунків, що були колись, і які маємо нині. З того часу минуло ціле століття, а насправді нічого не змінилось. Чи зміни все-таки є? Висновки робити нам усім...

Анастасія Сорока, м. Львів.

Жінка, яка була собі ціллю

До 155-ліття від дня народження Ольги Кобилянської

Українська письменниця, учасниця жіночого руху на Буковині, Ольга Кобилянська стала однією з найосвіченіших жінок свого часу. Вона перекодувала українську літературу, наповнивши її образами інтелегентної та вольової жінки, яка вийшла за рамки світоглядних обмежень, зумовлених вихованням і соціальними стереотипами. До 155-ліття від дня народження письменниці 23-го жовтня 2018-го р. Центр СУА з жіночих студій провів в УКУ круглий стіл *«Передовсім бути собі ціллю, для власного духу працювати як бджола»: творення конструктивних стратегій взаємодії зі світом у біографії та творчості Ольги Кобилянської»*.

Про складні внутрішні поривання письменниці, мову її фемінних символів, заповітні мрії та життєтворчі взаємини дискутували **Галина Левченко**, докторка філологічних наук, доцентка кафедри українського літературознавства та компаративістики Житомирського державного університету ім. І. Франка, **Ореста Мацяк**, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка Львівського національного університету ім. І. Франка та **Алла Швець**, кандидатка філологічних наук, заступниця директора Інституту І. Франка НАН України.

Від дівчини-безприданниці до незалежної жінки (З доповіді Галини Левченко)

Ольга Кобилянська запропонувала новий жіночий погляд у літературі, що відрізнявся від поширених на той час. Вона починає дивитися на жінку зсередини, описує внутрішньо-психологічний стан інтелегентної жінки у світі, де її не розуміють і де треба боротися за свою інтелектуальну рівноправність. У доповіді *«Мова фемінних символів у прозі Ольги Кобилянської»* Галина Левченко сказала: *«У своїх літературних текстах письменниця своєрідно картографувала фемінний світ: жіночі простори та локуси, жіноче тіло, жіночу психологію у її мінливості, зрештою, світоглядні обмеження жінки, що значною мірою списані з себе самої»*.

У всіх літературних образах Кобилянської можна віднайти жінку та її психологію. «Нарцисична» поведінка письменниці, якою вона наділяє і своїх героїнь, сформувалася під впливом тогочасного оточення. Ольга народилася четвертою дитиною у сім'ї дрібного повітового чиновника, який не міг забезпечити родину всіма матеріальними благами та не покладав особливої надії на своїх доньок. Її юні роки можна назвати шляхом поневіряння дівчини-безприданниці. Для таких дівчат єдиним рятунком було вийти заміж. Але і в молодіжному середовищі заможність батьків була одним з важливих факторів вибору нареченої. У таких умовах відбувається зіткнення обдарованої творчої особистості та оточення, що не хоче бачити в Ользі творчі задатки. Саме тому Кобилянська переорієнтовується на тему внутрішніх поривань жінки, її прагнень, її світогляду, бажань і мрій. Фемінно маркований світ потребував створення окремої системи знаків-символів, які свідомість Кобилянської невтомно і вишукано продукувала.

У творчості Ольги є багато образів-емблем, що позначають різні вектори осмислення жіночих проблем і зображають типологію жіночих характерів. Це образи живої та неживої природи (земля, хата, ріка, зоряна ніч, павутина, змія, пташка, бджола), культурні концепти і топоси («великий полудень», «поранкова душа», «лісова мати», «аристократка», Богородиця) Так, часто зустрічається мотив молодого дівчини, яка стоїть перед дзеркалом і задивляється на своє зображення. У повісті «Царівна» образ дзеркала – це наче спроба змінити, переструктурувати себе, сформувані свою ідентичність. Героїні потребують дзеркал, як Софія із «Меланхолійного вальсу», або образу змії у моменти сумніву та вибору, як от у творі «Апостол черні».

Наболіле питання у творах Кобилянської – матеріальна залежність. Письменниця моделює тип сильної жінки, незалежної від чоловіків. Проте такі жінки зазнають випробувань і, найчастіше, поразок. У перших творах її героїні надзвичайно збентежено почуваються серед чоловіків – тілесне, еротичне сприймалося як те, що треба подолати. Пізніше в основу поглядів Кобилянської на жінку лягли ідеї німецького філософа Ніцше. Його слова «людина – це те, що треба подолати» для неї зазвучали як «жінка та жіноче тіло – це те, що треба подолати». У патріархальному суспільстві у жінки завжди була спокуса втечі від свободи, та вибору: боротися чи залишитися у психологічній зоні комфорту ціною придушення їй притаманних рис.

Образ матері у творах Кобилянської асоціюється із землею, а також із закритим простором. *Традиція-жінка-церква-земля* сприймаються як задушливе материнське лоно, з якого треба вийти. Усі ці символи є вираженням світогляду Кобилянської.

Дві заповітні мрії Кобилянської (З доповіді Орести Мацяк)

Із листів і творів О. Кобилянської дізнаємося про її дві заповітні мрії — стати музиканткою та побачити море. *«Ольга Кобилянська в житті ні музиканткою не стала, ні моря не побачила. ...Напевно, тому музика і море стали константами її літературної творчості, – розповіла О. Мацяк у своїй доповіді «Музика і море як топоси самототожності Ольги Кобилянської».*

Кобилянська була дуже обдарованою дитиною – мала літературний, малярський і музичний хист. З ранніх творів відчитується, що музика була її покликанням. Музика та море були її стихіями, її другим «я» у мистецтві та природі, бо їхні характеристики – динамічність і химерність, подібні до характеристик самої Ольги. Кобилянська вкладала душу в музичні твори. Її внутрішній світ був химерним, а характер (як у героїні «За ситуаціями») – нестримний, неоднозначний і нестабільний. У повісті «За ситуаціями» вона написала, що море – це елемент «споріднений з музикою». Про море Кобилянська знала хіба з книжок. Але море, як і музика, співіснувало з її натурою, динамікою, мінливістю, було її стихією. Сама Кобилянська хоч і була незворушною на вигляд, та дуже динамічною за своєю натурою. Вона могла не виявляти почуттів, але всередині неї було «бурхливе море». Приваблювали Кобилянську і статичні та незмінні гори, що сприймалися нею, як і море, через звук – шум дерев. Незалежно від обставин, що перешкоджали реалізувати мрії, Ольга виявила свою самототожність: вона стала музиканткою у прозі і побачила море в горах.

«Я з Кобилянською добре жила, живу і буду жити» (З доповіді Алли Швець)

Велику роль у становленні О. Кобилянської як письменниці відіграли дружні стосунки з Софією Окуневською, донькою повітового лікаря, та українською письменницею, організаторкою жіночого руху Наталією Кобринською. Вони обидві, прочитавши перші твори Ольги, переконливо радили їй писати українською. Вони діставали для неї кращі твори з української літератури, що мали допомогти майбутній письменниці сформувати гарний стиль. Алла Швець у своїй доповіді розповіла про амплітуду життєтворчих взаємин О. Кобилянської та Н. Кобринської: *«У взаєминах О. Кобилянської з Н. Кобринською важко простежити певну еволюцію чи сталість, бо впродовж усієї життєвої історії ці стосунки характеризувала контрастність обопільних жіночих рецепцій (запозичення письменником ідей, мотивів, – ред.), які балансували між поклонінням і затаєною ненавистю, інтелектуальним впливом і заздощами, повагою та конкуренцією».* У взаєминах жінки були і в якості наставниць-учениць, і партнерами. Бо були різними: Кобринська – емоційна, імпульсивна, гарячкувата, і Кобилянська – чуттєва, самозаглиблена, душевно вразлива.

Вперше нотки негативу Кобилянська висловлює після того, як Кобринська висміює її оповідання «Гортензу, або Нарис з життя одної дівчини» замість передати твір літературознавцю О. Терлецькому. Такі критичні вердикти про творчість Кобилянської Кобринська висловлювала неодноразово. Але була ще одна причина складаних взаємин: Кобилянська була закохана в брата Кобринської – Озаркевича. Взаємини з ним проектувалися на стосунки з Кобринською. «Що мене зв'язує з Озаркевичами, що я їм вірю, як богам? Я ненавиджу їх, так ненавиджу, проте кожне їхнє слово для мене як присуд», – пише вона в одному з листів. У 1884-му р. простежується потепління у взаєминах між жінками: вони спілкувалися не лише про творчість, але й вели приватний дискурс. Так, Кобринська повчала Ольгу не уникати і бути відкритішою до чоловіків і запропонувала розглянути Михайла Павлика як кандидатуру нареченого.

Під впливом Н. Кобринської О. Кобилянська зацікавилася жіночим рухом. У жовтні вони заснували «Товариство руських жінок» у Чернівцях і Наталя вважала Ольгу своєю співницею. У кінці 90-х років їхні взаємини були досить дружніми. Але у молодій Кобилянській була заздрість через нереалізованість письменницьких амбіцій. Пізніше у взаєминах відбулася зміна позицій. Кобилянська стала літературною фавориткою, тоді як Кобринська, яка вдалася до модерністичного експерименту, стала маргінальною письменницею. Кобринська, відчуваючи конкуренцію та втрату популярності, хотіла знівелювати талант Кобилянської. У листах до Франка вона негативно описувала творчість Ольги, вказуючи, що у її творах багато мішанини кепського реалізму та романтизму. Кобилянська заперечувала конкуренцію з Кобринською, стверджуючи, що вони обое самодостатні та мають свій особистий стиль. Попри неоднозначність і суперечності, докази їхніх дружніх стосунків виражені в одній із фраз Кобринської: «Я з Кобилянською добре жила, живу і буду жити».

Грина Наумець.

Sharing

NEWS & VIEWS...

Marianna Zajac, UNWLA President

In mid-February, as I write this month's column for *Our Life*, events are being planned in Ukraine and worldwide to commemorate the five-year anniversary of the massacre of the "Heavenly Hundred" during the Euromaidan. At the same time, 44 candidates have already registered to run for President of Ukraine during the elections to be held on March 31.

It was five years ago, during the first half of 2014, when events that kick-started the rocky road for Ukraine until the present day took place. On February 20, 2014, protestors were killed in clashes with security forces in Kyiv. These victims have come to be called the "Heavenly Hundred." Three months following the massacre, on May 25, 2014, Petro Poroshenko was voted in as President of Ukraine. Many of us were together at the XXXth UNWLA Convention when we learned of his overwhelming victory and celebrated together!

Much has transpired since that time: the war in Donbas has destroyed the lives of thousands, and there is no end in sight. And as I write this article, Dr. Ulana Suprun, one of the most visible and effective symbols of reform in Ukraine, is battling to continue her crusade in the sphere of healthcare. Until a few days ago, she was the acting Minister of Health and was working tirelessly to reform the corrupt and antiquated healthcare system in Ukraine. But she is now awaiting a Kyiv court's decision on whether she can continue or will be ousted from this role. Her position is being challenged on a technicality which, according to all credible sources, has become a convenient ploy during this presidential campaigning period. She is fighting for the right to continue her efforts to enable and support a stable and transparent healthcare system for Ukrainians. Along with many organizations and individuals, the UNWLA has voiced its support for Dr. Suprun and medical system reform via a press release. As the hearing (during which each side was able to present its case) ended on February 12, Dr. Suprun was interviewed as she stood on the steps of the Kyiv Court-house. If a single judge can halt the work of the Health Ministry and medications meant to be sent

throughout Ukraine are being held hostage in a warehouse, what is next? Can a judge just as easily halt the work of the Department of Defense with a mission to defend Ukraine?

An overarching question looms: What will Ukraine become after these upcoming elections? What will be the fate of the Ministry of Health and its acting Minister, to be decided in the next few days? We can all agree that both outcomes will be very telling for the future course of the country.

With these events as our backdrop, UNWLA projects continue to move forward. As I wrote in last month's issue of *Our Life*, "On December 15, the UNWLA appealed to its membership to support our Sea of Azov Christmas project." The UNWLA Executive Board proposed to show support to those living in the Sea of Azov area which has been blockaded after Russian forces attacked three Ukrainian navy vessels and took Ukrainian sailors into custody. Reacting to the human face of this latest act of war, our contacts will deliver Christmas presents to selected orphanages in the cities of Mariupol and Berdyansk." Our branches quickly responded to our appeal: \$5,000 was sent to UNWLA contacts in Ukraine, and gifts commensurate with the orphanages' needs were purchased for the children.

As has been previously described in earlier columns published in *Our Life*, for the past several years, the UNWLA has sponsored children's Christmas and summer camps administered by the Chaplaincy of the Lviv Eparchy and our long-term associate, Fr. Stepan Sus. The 2019 winter camps were held from January 2 through January 27. The last camp session, January 21 to January 27, focused on the children and families from eastern Ukraine, from the front-line cities of Krasnohorovka and Toretskaya. As part of this program, parents skyped with a military officer and psychotherapist from Israel, who was originally from the Lviv region. They discussed children's responsibilities, independence and internal strife arising from the war. An older group of children had a session with a psychologist and talked about how to plan for a successful future under these trying circumstances. Camp participants and volunteers shared their impressions of the time spent together, thanking each other with hugs and tears of happiness.

As this issue was going to press, we learned that Dr. Suprun has been unofficially reinstated as acting minister of health, pending a final ruling. The reversal, albeit provisional, is welcome news.

A Visit to an Orphanage

by Oksana Malanchuk, Ph.D.

Oksana Malanchuk in Donetsk Oblast on her way to the Petrovsk orphanage. Photographer: Brian McCormick.

As a Fulbrighter living in Lviv, Ukraine, in 2017–2018, I was privileged to be able to travel throughout the country during my stay. As a member of the UNWLA, an organization that has undertaken charitable work for Ukraine as part of its mission, I sought to do some good while I was there and met with our Ukrainian liaison, Dr. Maria Furtak, who promptly arranged for a visit to a privately run orphanage in the Dnipro area, a facility that cares for war orphans as well as abandoned children and those from dysfunctional families. The orphanage is located as far East as we could safely travel without entering the war zone.

The trip there was an eye-opener. We met interesting people on the long train rides, and I discovered (contrary to opinions I had heard) that Dnipro is a lovely city. And much to my surprise, the orphanage was better situated than I had imagined.

Dr. Furtak joined me on the trip, as did Brian McCormick, a fellow American living in Lviv on a fellowship to study Ukrainian. We first tried to fly from Lviv to Dnipro and learned that the route had been cancelled (no reason given). Then we thought we'd take a train to Kyiv and fly from

there. This route takes an hour but would have cost us \$600 (no good reason for this either), so we opted to take two trains: one from Lviv to Kyiv (about 5 hours) and another from Kyiv to Dnipro (5.5 hours). It turned out to be an educational experience.

Most of the trains we took (there were four) were InterCity+ trains, which are quite modern; rather than the coupes one sees in most European trains, these have multiple passenger seating throughout the wagon as in most American trains. Brian found us seats available only at the end of the wagon, seats which faced other passengers across a small table and thus facilitated conversations. We met one young boy (no more than ten years of age) who was traveling alone from Kyiv to Dnipro to stay with his grandmother for a week. He and his family were originally from Donetsk but had left because of the war and settled in Kyiv. He spoke Russian to me, and when I told him I only understood Ukrainian, he turned to his neighbors who also spoke Russian. But by the end of the trip, he was making a valiant effort to speak to me in Ukrainian. He also began an earnest attempt to speak English, employing a small dictionary he had.

The boy's seatmates were a young couple traveling from Kyiv to Dnipro. The woman had uterine cancer and did not want to undergo chemotherapy, and a firm in Dnipro offered a weekend of alternative treatment for cancer with pills and diet and exercise. Dr. Furtak, who is a radiation oncologist, tried to forewarn the couple that this therapy would not really help but would just delay effective treatment. She also gave them her contact information so they could call for further consultation when they returned home. They were lovely people and spoke Russian with the young boy and Ukrainian with Dr. Furtak and with me, evidence of the bilingual nature of most people in today's Ukraine, a phenomenon we experienced throughout our journey.

We arrived in Dnipro in the early afternoon and were greeted by Dr. Furtak's contact, Serhii, a man of about 45 who wore army camouflage and called himself a volunteer. Serhii had made our hotel reservations and would be driving us to the orphanage in Donetsk oblast the following day, on his way to the front to deliver food and supplies to the volunteer fighters supporting the Ukrainian army. He offered to take us to the front

with him if we were interested, as shooting had actually stopped for the last two days. We went shopping with him in Dnipro to buy presents and supplies for the orphanage. We bought Easter chocolate eggs, lots of wrapped candies, athletic shoes (mostly for the boys), socks for everyone, and soccer balls.

The next morning Serhii arrived with two fellow volunteers, also in camouflage. These were Pravy Sektor (Right Sector) volunteers supporting a volunteer unit at the front, which was not a part of the regular Ukrainian military. If not for the food and supplies that these volunteers bring to them every two weeks, the soldiers would have nothing to eat. The packages the volunteers were bringing were from supporters as far abroad as Germany. They told us that fighting had erupted overnight and that they could not take any civilians to the front—not that we would have gone. And as we later learned, it was a good decision because the volunteer army lost four young men in the battle.

The two hour ride from Dnipro to Petrovsk was mostly on good roads until we got into Donetsk oblast where we encountered numerous potholes. We also had to go through two checkpoints where the sentries merely asked who was in the car, noted it was civilians, and let us go through. On the way back, however, they searched the car and asked the volunteers to get out to make sure that we weren't carrying any weapons.

When we reached Petrovsk, I was surprised to see it was a decent-sized city with a flourishing supermarket and a small adjacent department store that sold all manner of goods. The orphanage was within the city limits, not far off the main street. The building, which had been donated by a Japanese charity, had multiple bedrooms, a large dining hall, a large kitchen, a reception area, and a large work room upstairs where the students studied and did their activities. But there were only two bathrooms and two sinks and one non-working shower for 32 children (aged 8 to 18). The caretakers sadly noted that the kids had to go across the street to take a shower. Nonetheless, everybody looked clean and everything was in order, perhaps because they were expecting us. Having grown up in an orphanage in Philadelphia with 50 other kids, I've experienced plumbing problems and water shortages. But I also know that kids don't spend that much time using these amenities anyway and that you get used to taking turns.

These kids looked happy and scrappy and were well disciplined in saying "Thank you" in both Russian and Ukrainian. The occasional child came over and hugged one of the caretakers spontaneously, suggesting that the children are well taken

care of although eager for human comfort. They were delighted with the athletic shoes although we hadn't brought enough for everyone. We ventured out to buy some more but there weren't enough of the right shoe sizes in this small town, so we left money with Serhii to buy some in Dnipro before his next trip to the front as he goes there every two weeks and drops by the orphanage routinely. Serhii had also, at Dr. Furtak's behest, brought stacks of dried macaroni (oh that institutional diet!), large chunks of meat, and butter. The children asked us for shampoo and toothpaste and slippers in specific sizes. We got what we could and distributed the items. The boys were delighted with their athletic shoes and the soccer balls, but there was still snow on the ground so they couldn't go out and play. However, Brian had brought a Frisbee for them, and he soon organized a game out in the snow: two teams engaged in football frisbee—at least that's what it looked like to me!

I spent some time touring the building and learned that the children had done all the renovations on their bedrooms themselves. In fact, they put in the wooden flooring, wallpapered and painted the walls, and even put together the bunkbeds. I saw one room they were still working on, but it wasn't clear to me, even with the multiple bedrooms, where 32 people had room to sleep. I neglected to ask, but I did talk to the four caretakers who were there that day. The director of this privately run orphanage was on leave and visiting relatives in Israel, but the four women who were there were open and willing to talk about the children and their own roles and responsibilities. We learned that there are government-run and subsidized orphanages in other nearby cities but not in Petrovsk and that this orphanage subsisted solely on donations. Because it is a private orphanage, children are not required to leave at age 16 as is the case in the government orphanages, and there were thus a few older boys. Although very few of the orphans go on to higher education, the caretakers pride themselves on the fact that most of the boys get jobs or go into the army whereas the girls get married and start families. One of the orphans had indeed married in the area and had come back to the orphanage as a cook. The caretakers take turns on a two-day cycle of having someone sleep over with the children. These caretakers are poorly paid but clearly enjoy their work and were gratified to get a little something extra from us before we left. I had long conversations with them and was feeling proud of myself about how much Russian I understood (this is a Russian speaking part of the country) until I found out that they were speaking

surzhyk (a combination of Russian and Ukrainian)! So much for my having learned Russian while studying Ukrainian! The languages may be similar but they are not the same.

By this point, Serhii and the other volunteers had returned from the front after a quick trip to drop off supplies. They found only five men at their usual rendezvous because the rest of their forces (around 100) were in a zone closer to the fighting. They passed a burned out tank and showed us a video they took of it as they drove by. They picked up shrapnel in one of their tires, creating a small leak, and it took them some time to replace the tire. The van we used was an old one donated to Serhii by some supporters from California who take time off from work in the United States and join the soldiers at the front during their two week vacations.

Brian and I stayed an extra day to tour Dnipro, and Serhii drove us around the military museums and cemetery. Dnipro has suffered the greatest loss of personnel in this war with Russia, and there is a beautiful memorial built in the center of the city as well as a museum focused on the volunteer army, which is funded exclusively by donations. It has a wall dedicated to pictures of each soldier lost; an outdoor exhibit of destroyed army vehicles; a series of photos including the 40% of volunteers who are women (although they serve mostly in the back zones and not on the front lines); and a bare room devoted to a 360 degree surround film (with ten projectors) of very moving war footage. The cemetery is full of recent graves with wooden crosses indicating that unknown soldiers who gave their lives in the war are buried there. The volunteer army didn't have dog tags until recently, and they are using DNA from parents to match up each unidentified soldier before they place a stone monument with pertinent information on it.

Serhii told us about the battle that took place in Dnipro shortly after the separatists took over Donetsk, a battle in which he actively took part. Oligarch Ihor Kolomoisky, who was governor of Dnipro at the time, ordered his supporters to defend Dnipro from a takeover by the separatists. Despite Kolomoisky's questionable business dealings, if not for his decision to support Ukraine, Dnipro would have fallen to the Russian-backed separatists. With Dnipro under control of Russia, many believe that the conflict would have spread even further west.

We walked a bit around Dnipro after the military tour Serhii gave us. All the banners were

in Ukrainian, but all the people in the restaurants we went to spoke Russian although they switched to Ukrainian once we engaged them in conversation. There were many upscale restaurants with good food, full of people who could afford them. The beautiful regional art work (Petrikivka) was on sale in the park along the main street and there was no other evidence outside the museums we visited that there was a war taking place not more than three hours away. Although we did see a paltry (and peaceful) demonstration taking place as we arrived by supporters of the National Corps, people protesting recent searches by the National Police of the houses of several National Corps members based in Dnipro, reportedly in response to the Nadia Savchenko affair.

On the train rides back from Dnipro to Kyiv and then to Lviv, we were seated next to a man in his forties who spoke Russian on the phone, but once Brian and I started speaking to each other in English, he engaged us in English as well. It turned out that he worked in IT and had spent some time in California and NYC and Florida. Despite being a Russian speaker, for which he seemed apologetic, he identified as Ukrainian (as more than 80% of Dnipro people do) and said his parents speak Ukrainian and his children speak Ukrainian, explaining that Russian was the *lingua franca* when he was growing up and it was important to speak it to attend university and get ahead in those days. He was very much pro-Ukrainian in his attitudes as many of his compatriots are (according to surveys), more so than you would expect from a city so close to Donetsk where many still cling to a pro-Russian worldview.

The trip presented us with a new perspective on the deep social and security challenges that Ukraine faces. We witnessed the daily decisions of individual Ukrainians working to improve their communities and protect their country. Divisions in Ukraine (often over language and culture) remain, but there is also a remarkable unity in the country, and in Dnipro we witnessed the transcendence of linguistic and cultural divisions. Through the remarkable work of volunteers serving orphans and patriotically supporting the soldiers defending their country, we were honored to play a tiny role in supporting the orphanage in Petrovsk.

Author Oksana Malanchuk was a U.S. Fulbright Scholar 2017–2018 in Lviv, Ukraine. A retired Research Investigator for the Institute for Social Research at the University of Michigan, she is a member of UNWLA Branch 50 in Ann Arbor, Michigan, and 3rd Vice President of the Detroit Regional Council.

Second Chances: Notes on Becoming and Belonging

by Marianna (Szczawinsky) Crans in collaboration with Halina Szczawinsky

Growing up, I realized early that not many Americans knew much about Ukraine because it was part of the USSR and was therefore viewed as “Russian.” Because of this, I lived almost two distinct lives: I was Ukrainian at home and something else outside the home. And even the “Ukrainian at home” was sometimes fuzzy. My parents were both fiercely proud of their ethnic heritage; however, my mother always regretted that she was unable to give me much information on our culture, ethnic crafts, and religious customs. She had grown up in Kyiv where the education and culture were “Sovietized” and were overlaid with state dogma. Religion was forbidden during her youth, but she learned to say her prayers while spending summers with her Teta (aunt) in the country where it was still practiced in secret. My father was from western Ukraine and experienced rural religion, cultural customs and traditions, but he could not tell me about all this in much detail as these traditions, customs and practices were more traditionally preserved and passed down by women.

What few traditions we did preserve and practice were with my father’s Teta Pauline, when we would travel with her every year to the Ukrainian church on Palm Sunday and honor our Easter obligation of going to confession and receiving communion during Mass. We would return a week later to get our Easter baskets blessed. It bears noting that our Easter was not always on the same date as the American Easter because we celebrated by dates designation by the “old calendar” (po staromu). It was only later, while enrolled in a Roman Catholic school, that I learned the difference between the two.

In connection to Ukrainian Easter, my mother taught me how to “write pysanky,” our famed Ukrainian Easter eggs, which were considered an art form and were therefore never eaten. As an artist, I enjoyed the challenge of this distinct art form, drawing with wax on a raw egg and then applying, in subsequent steps, the wax and dyes that rendered the traditional patterns and colors. I learned that pysanky were blessed with the Easter basket and preserved (like our icons) to protect the home. The pysanky were kept whole and would over time dry out, but it took many years. One important thing I learned about pysanky is that Ukraine must have a cooler climate than that of our region of the United States because the

pysanky created there would never burst from the heat of summer ours did in our china cabinet!

But the real point of this story is that my Mother and I (and countless others) would not have regained what we lost nor would we be as immersed in these and other aspects of our cultural heritage as we are now without the UNWLA. For both of us, the UNWLA has rejuvenated and enhanced a sense of national pride, and it has been a wonderful journey of exploration and learning.

This renaissance started when I was asked to put on a “pysanky demo” for an International Day event at my job. The request came from my manager who knew of my heritage. I agreed and then decided it would also be nice to show some of our other art forms, but we did not have anything appropriate enough for this purpose. And that’s when a friend who lived in our local Ukrainian community introduced us to the local branch of the UNWLA, a new branch that had recently been organized and was headed up by some very dynamic and creative women. Most notable of these were the branch president, Marianna Zajac (who is now our NATIONAL president) and Lesia Orlan, an artist and the branch’s artistic director and cultural historian, each a dynamo in her own right! It was through these ladies that I was able to borrow a treasure trove of beautiful handmade ethnic items for the exhibit I was planning to assemble. Among the items were intricately detailed regional attire, leather and woven goods, hand carved and inlaid wood work, pottery, embroidered linens and a massive jar of chicken and goose egg pysanky expertly crafted by one of the branch members. Needless to say, the Ukrainian display was the star attraction among the International Day exhibits.

Once we returned the precious items with thank you letters from my job for the display, Mom and I were invited to join the branch, and we enthusiastically agreed. From that point on we were immersed culturally and supported emotionally by these caring and dynamic women. We learned, among other things, that Branch 95 has always been very active. From the start, branch members were involved in sharing and educating non-Ukrainians about our history and our culture and were always engaged in promoting our national identity. Branch members achieved this through local cultural festivals and through community events, such as sponsoring a Ukrainian Immersion

day for local Girl Scouts troops complete with a special merit badge created for the event. Another community participation event (which ran for several years) was decorating and donating a Ukrainian themed Christmas tree for auction to support a local hospital. Branch 95 also partnered with ARTS Mid Hudson, a local arm of the New York State Council for the Arts, by presenting pysanky demos and classes, cultural food and children's events. In connection with this we even appeared on local TV stations. We also created Ukrainian-themed crafts for local Christmas crafts fairs.

Our little branch even tackled HUGE projects, like helping the victims of Chernobyl after the Soviet Union had collapsed and international aid was allowed. To raise money for this purpose, branch members organized a Medieval Banquet at a local hotel. Featuring Medieval Ukrainian foods and décor, the event also included a fashion show of Ukrainian clothing ranging from the Neolithic age to the present, a speaker who expounded on the horrors of the aftermath of the Chernobyl disaster, a silent auction of artwork by two Ukrainian artists, and a Ukrainian dance troupe that brought the house down. The event was sold out and was heralded as a huge success via coverage by the local newspapers.

The next big branch project was the year-long planning and hosting of the UNWLA National Convention in Albany with our sister branches from Cohoes and Watervliet. Branch 95 created T-shirts for easy identification as one of the hosting branches and also collected and compiled "Hearts & Heritage" artwork that was turned into a poster that was sold at the event.

My mother and I helped with many of these events, contributing her crafting skills and my artistic talents to these endeavors, and both of us have been very proud of our involvement with the group. She and I created murals of a Medieval chorus from one of Lesia Orlan's books as a backdrop for the Chernobyl benefit. I also created a watercolor for the silent auction and displays on historic ethnic attire. For the convention I designed the artwork for the posters and the T-shirts, and worked with several other branch members on hand painting the convention logo on a backdrop for the speaker's podium.

Now devoted and enthusiastic Branch 95

members, mom and I helped develop the decorations used for some of the Ukrainian themed Christmas trees: one adorned with icons and pysanky, one embellished with a sunflower motif, and a blue and white one featuring snowflakes and doves. We also created a series of colorful displays used in our cultural events feature and highlight various aspects of Ukrainian history, traditions and art forms. As a cumulative result, we now have displays on regional and historic attire; regional dances, pysanky, traditional Ukrainian breads, varenyky, icons, gerdans, embroidery; our Trypillian heritage; Easter and Christmas traditions; our Ukrainian community in the United States and in Ukraine and who we are as a nation. Each project presented a learning experience as we researched the topics and created the displays.

Our branch continues to be involved with the community as well as with UNWLA events. We have hosted a Women's Weekend, a Spa Weekend, several regional meetings, and Holodomor commemorations and have celebrated our 20th and 25th anniversaries as a UNWLA branch. We also support the Ukrainian Museum in New York City and the UNWLA's humanitarian efforts to aid Ukraine in its struggle to become a truly independent democracy. We have presented church and community events as well like dinners and brunches. We have even helped with the big annual Ukrainian Festival hosted by the Soyuzivka Heritage Center.

My one regret is that my Ukrainian is not as fluent as I would like it to be; fortunately, the UNWLA's magazine *Our Life* is a bilingual publication, allowing me to contribute articles on the many activities our branch creates, hosts, and participates in as a thank you to our branch sisters. *Our Life* also helped Mom and me to heal when the editors published the commemorative article I wrote on my beloved father after his passing.

In closing, I must emphasize that my mother and I truly feel that we have a sisterhood of dear friends through our branch. We have become close to them over the years, sharing in each other's joys and sorrows and lending moral and emotional support to each other in time of need. The UNWLA has given us this sisterhood as well as a second chance to learn and to become truly immersed in and fulfilled by our rich heritage, history, traditions and values. We are forever grateful.

*There are two ways of spreading light:
To be the candle or the mirror that reflects it. – Edith Wharton*

«Огню іскра великого – тліє, не вгасає»

Ще 7-го вересня в рік 2014-й у Болехові, що на Івано-Франківщині, зібрався найкращий цвіт українського народу, щоб вшанувати першого творця шевченкіани, великого сина України Михайла Гаврилка, який саме в домі Наталії Кобринської колись творив образ Кобзаря. Тому йому пам'ятник постав поряд з пам'ятником Н. Кобринській. А в її музеї щорічно проходять шевченківські вечірки. Бо тут живе пам'ять про першу галицьку письменницю, її глибоке розуміння Слова Тараса, тут оживає і її оцінка книжечки «Новіє стіхотворенія Пушкіна і Шевченкі» (Лейпциг, 1895), в якій вперше були опубліковані в Європі заборонені твори Шевченка, що «електричною іскрою упали в серця нашої молодіжі».

Тут декламуємо і твори поета, що не пройшли цензуру та були опубліковані в другому томі «Кобзаря» празького видання 1876-го р. з додатком «Споминок про Шевченка Костомарова і Микішина». Після заголовка мотто:

*І день іде, і ніч іде...
І голову схопивши в руки,
Дивуєшся, чому не йде
Апостол правди і науки?!*

Опанас Сластьон, перший ілюстратор Шевченкових «Гайдамаків», ще навчаючись у Петербурзі, назвав цей «Кобзар» огненною книгою. Ця ж «огненна книга» повела митця-воїна М. Гаврилка дорогою до Шевченка та в бій за волю України.

37-річного Михайла Гаврилка, борця за українську державність, восени 1920-го р. московсько-більшовицькі займанці спалили у топці локомотива. Частину великої творчої спадщини його шевченкіани знищили ті ж москалі, а ім'я її творця викинули з історії української культури...

З часу, як у 1911-му р. образ Тараса Шевченка оживав у Болехові з-під руки тоді ще студента М. Гаврилка, він повернувся до нас через 100 років у книгах Романа Ковалю «Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею» (2011) та «Шевченкіана Михайла Гаврилка» (2014). Здавалося, що все зібрано з великої спадщини скульптора. Та рік тому стало відомо: в одній родині, що мешкає в Івано-Франківську, зберігається старовинний барельєф Т. Шевченка роботи М. Гаврилка в Болехові (1911), де створений тоді стипендійний комітет ім. Шевченка дбав, щоб кошти за продаж барельєфів ішли на його ж фонд та Рідну Школу. З цього невеличкого містечка і був привезений у Станіславів скульптурний портрет Шевченка.

І погруддя поета, подароване скульптором Кобринській (фото якого публікується вище), і ця плоскорізьба, тонована під бронзу, розміром 61 x 41 см, не випадково подані у статті. На барельєфі Тарас Шевченко в неволі. А на першій скульптурі — Шевченко в останні роки життя. Саме творам, написаних у неволі та в останні роки життя, присвячена стаття.

...Про той час, коли після царського присуду 1847-го р. над Шевченком та його однодумцями фактично припинилося літературне життя, Костомаров писав: «...заборонені були всі твори покараних, і цензура та шпигунство почали страшенно лютувати проти України... Ув'язнений, позбавлений усіх людських прав, поет починає писати повісті з соціальним підтекстом». Микола Зеров вважає їх як «матеріал до пізнання Шевченка в найтяжчі роки життя». У Новопетровському укріпленні, де Шевченко відбував заслання з 1850-го по 1857-й рр., і були написані повісті російською мовою. Шевченко підписав їх псевдонімом К. Дармограя і сказав росіянам їхнім «черствим» словом» те саме, що у своїх огненних поезіях, хоч в іншій формі.

Саме в повісті «**Княгиня**» (1853), яку Євген Сверстюк назвав перлиною, огненным словом Тараса — то осуд насильства імператорського війська, що несло страждання українського закріпаченого села. Князь-чужинець Мордатий та драгунський полк постають у повісті як п'яна дика орда, що стала причиною нелюдських мук та голоду в селі. І не тільки... Закінчується їхня одна

*Погруддя Т. Шевченка
(М. Гаврилко, Болехів, 1912-й р.)*

така гульня пожежею: від запалених смоляних бочок вогонь перекинувся на скирти та на клуню. Горів маєток, горіло село, а п'яні гості реготали й кричали «Ура!». Це не випадково. Бо метою життя москаля Мордатого, господаря у чужому домі, у чужій країні, було знищення всього.

Повість «Княгиня» починається зі спогаду Тараса, як він ще малим хлопчиною, ідучи до залізних стовпів, що підпирають небо, заблуdivся, а чумаки повезли його в рідне село. І він побачив свою хату та гукнув весело:

«— Он де, он де наша хата!

— А коли вже ти бачиш свою хату, — сказав хазяїн возу, — то йди собі з Богом!

Він зняв хлопця з воза, спустив його на землю і, звертаючись до товаришів, сказав:

— Нехай іде собі з Богом.»

Написано російською транскрипцією, а слова українські! А в них така щирість, така доброта! Ці живі слова «з уст народу, — пише Є. Сверстюк, — від якого малий білявий хлопчик увібрав до 14 років ту українську мову, що стала нам за зразок на віки».

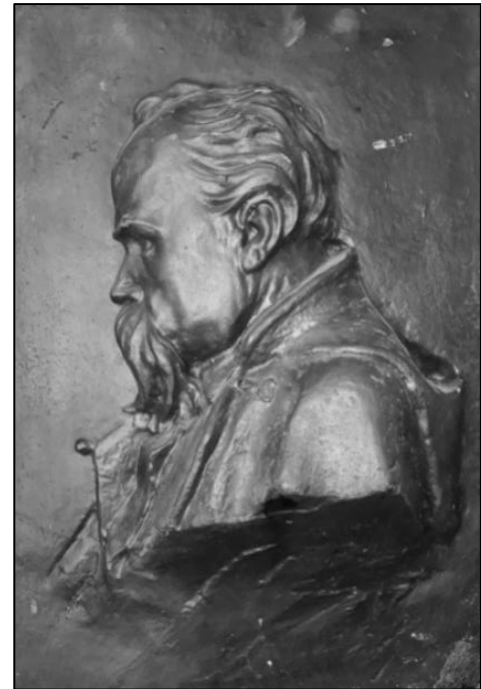
Отой спогад, єдиний світлий у повісті, як сонячний промінець перед бурею, завжди світився та зігрівав Тарасову душу. Бо там його рідна хата, його заповітна нездійсненна мрія: знайти стовпи, що підпирають небо... Бо то його Україна.

...Почалось з того, як Катрусю, не питаючи її згоди та не дивлячись на її сльози, сторгували: її мати, багата поміщиця, та драгун, що випадково зайшов, аби сіна для коня купити. Хоч його «пика, наче решето — гладка та червона», але ж князь! І буде дочка поміщиці княгинею...Після вінчання Мордатий господарює: псарня у покоях; тижнями, місяцями п'яна драгунія з повіями оргії справляє. Наїдуть у село драгуни з кіньми та собаками на біду всім людям, от і годуй їх! Тоді село і побачило, і відчуло, на що здатний москаль.

У підтексті самої назви повісті — гірка іронія. Для дівчини, яка вихована в українській традиції, князь-москаль — жорстокий чужинець, що приніс і їй, і селу, де вона зростала, тільки горе. Бо Мордатий — не звичайний росіянин, а захисник системи й ідеї підкорення. Нещасна Катруся ночує то в садку, то в селянській хаті. Тільки люди добрі пожаліють її. А село вже пухне з голоду. Такі реальні картини голоду переносять нас до 1932 — 1933-х рр., коли від голоду вмирили українські села. «Дуже далеко зазирнув у майбутнє матері-удовиці Тарас Шевченко, — пише Є. Сверстюк. — Таке враження, що те страшне майбутнє стояло перед його внутрішнім зором і мучило його ще більше, ніж сучасне. Власне у тому полягає таємниця геніальності поета, що перед його очима зникають часові межі та відкривається ріка народного життя». Це зло, яке бачив Шевченко на рідній Україні, в повісті він передав оповіддю свідка. Тепер ми маємо подібні оповіді свідків Голодомору 1933-го р., свідків більшовицького пекла...

Фінал тої драми — сумні останки погорілого села та божевілля Катрусі-«княгині». «Помостили на возі сіна, вкрили рядном і поклали її, нещасну, на возі; ...та й повезли до Києва, до Кирилівського монастиря». А Мордатий москаль не вигаданий. Шевченко бачив отих звироднілих і підлих у дисциплінарному батальйоні, куди їх «батьки-матері» віддавали на виправлення. Фактично повість «Княгиня» має своє оригінальне продовження. Це серія «Блудні сини» Шевченка-художника. А той, що в ланцюгах з дерев'яною палицею в роті, хіба не москаль Мордатий?

10-го березня 2014-го р. ми зібралися в музеї Наталії Кобринської. Ми прийшли до Шевченка, чий портрет з вишитим рушником на Майдані. А високо в небі прапор Холодного Яру кличе всіх українців стояти за честь і волю рідного народу. Бо «огню іскра — вже не тліє, не вгасає», вона несе вогонь до неба. Шевченківська вечірка почалася з молитви, що є в «Букварі южнорускому», останньої виданої поетом книжки: «*Исус Христос, син Божий, святим дхом воплощенний од пречистої і преподобної диви Матерії, научив людей беззаконних слову правди і любови, єдиному святому закону. Люди беззаконня не няли його іскренному святому слову і розіп'яли его на хресті і меже разбойниками, яко пособника і Богохула. Апостоли, святі ученики его рознесли по*

Барельєф Т. Шевченка
(М. Гаврилко, Болехів).

всій землі слово правди і любови, і его молитву». Ясно горіли свічки в руках учасників вечірки, що спільно з присутніми у музеї молилися молитвою Тараса... Молитва закінчилася. І полинула пісня-біль, в якій оживали думи Тараса про долю України. Поетова пісня просить і кличе: «В Україну ідть, діти, в нашу Україну». Вона промовляє його «Розритою могилою», де москаль нищить історію України, а перевертні помагають москалеві господарювати «та з матері полатану сорочку знімати». Так і залишилася в Україні «начетверо розкопана, розрита могила». До нині «голодні ворони» помагають матір катувати, забуваючи, що вже повів вогонь з Холодного Яру, який підняв тисячі українців стояти за волю.

...Повернемось до далекого 1861-го р. Січень. У Петербурзі виходить перший український науково-літературний щомісячний часопис «Основа». Шевченко вітав вихід «Основи» і сам подав до нього свої твори. Після смерті Шевченка його одностумці продовжували в кожному номері того журналу друкувати твори поета. Так, у 1861-му р. за 12 місяців народилася книга-збірка віршів Т. Шевченка з номерів журналу «Основа». Вона вийшла у світ під заголовком: «**Кобзар** з «Основи» 1861 р. за редакцією Василя Білозерського». Мине 100 років. І ніхто не привітає «Кобзаря» з «Основи». Хіба лише один шевченкознавець, кому належить дослідження книжечки «Новіє стіхотворенія...». Це Ярослав Богдан Рудницький, син Антона, бохелівчанина, учасника Листопадового Зриву, старшини УГА.

«Кобзар» з «Основи» зберіг порядок віршів оригіналу. Вражає уклад Шевченкових віршів. Так, перший твір «Не для людей і не для слави...» (написаний у 1848-му р. у неволі) стверджує ідейні мотиви творчості поета і є прологом до його творчості. Другий твір — це послання, присвячене Шафаріку. Поет пише про той час, коли в кайданах росли «слов'янські діти». Здавалося, що порятунку немає. Бо слов'янську сім'ю роз'єднала люта змія міжусобиць. «Полилися ріки крові...». Але на тому ж самому згарищі, яке розпалили злі сусіди, тліла «іскра братства, дожидала рук твердих та смілих... І дождалась... І брат з братом обнялися... І потекли в одне море слов'янські ріки». До «Кобзаря» з «Основи» ввійшли ще такі твори: «Чернець», «Минають дні, минають ночі...», «І досі сниться...», «На городі коло броду...» «І широкою долину...», «Прочитавши Главу 35-ту Ісаї», «Учітеся, брати мої...».

Саме в першій частині вечірки були прочитані ці твори. Друга її частина була присвячена останній книзі Т. Шевченка, молитвою з якої і почалося літературне свято.

Для нас сьогодні «**Буквар южноруский**» — історична пам'ятка, якою Шевченко в останні дні життя, виступаючи проти темряви нецтва, проповідує національну освіту українського народу. Він бажав, щоб наш народ став освіченою нацією, щоб українець дістав естетичне виховання, яке потрібне людині, «як повітря, що освіжає», щоб діти отримали релігійне виховання («Свята, велика річ — релігія для людини»). «Буквар южноруский» — книжечка, укладена Т. Шевченком і видана його коштом у 1861-му р. для початкового навчання грамоти дорослих українців рідною мовою в безплатних недільних школах. Аби добути гроші на цю добру справу, поет-художник у вересні 1860-го р. на виставці в Петербурзькій Академії мистецтв представив п'ять офортів та автопортрет, мальований олійними фарбами. Серед них і офорт «Вірсанія» (з картини К. Брюллова), що був поданий художником «на званіє академіка». Ці твори були високо поціновані. Рада Академії ухвалила: «во уваженіє іскуства і познаній в художествах... прізнать академіком... по гравірованію Тараса Шевченка...» А на урочистому річному засіданні Академії мистецтв «імена Шевченка та інших новообраних членів Академії проголошені під звуки сурм та литавр...»

Буквар названий южноруским. Поет, знаючи цензуру, не міг його назвати українським. Ця книжечка має 24 сторінки, без ілюстрацій. У ній лише три віньетки: хрест, трикутник, сова — символи Христової любові, потрібності Божественного буття, науки. Розклад матеріалу такий: дві сторінки займають велика та мала абетки й цифри, одну сторінку — рукописна абетка, на одній сторінці — таблиця множення. Решта сторінок — це тексти для читання за складами, для суцільного читання (поетові переспіви «Псалмів Давидових», молитви, фольклорні тексти: «Дума про Марусю попівну Богуславку», «Дума про пирятинського поповича Олексія», народні приказки). Увесь матеріал «Букваря» відповідає ідеї морального виховання. Вдумаймося в рядки одного псалму, запропонованого Шевченком: «Де єсть добрі люди, Там і правда буде, А де кривда буде, Там добра не буде». Є тут молитви «Отче наш», «Вірую в єдиного Бога», «Ісус Христос». Заглибившись в написане Шевченком у «Букварі», розуміємо, що ні в радянській школі, ні в радянському університеті ніколи ця книжка не відкривалася. Бо як міг бути Шевченко тоді атеїстом? Це було б заперечення ідеології, що несло мистецтво соціалістичного реалізму.

То ж берімо у свою пам'ять заповіт Шевченка: тільки наука позбавить нас духовного рабства, тільки вона виведе нас у світ новий, вільний і широкий.

Коли над нашою землею зійшло сонце волі, видавництво «Веселка» перевидало цю безцінну книжку. З передмови Олеся Гончара: «Буквар південноруський» був улюбленою працею нашого національного генія, його прощальною лебединою піснею, яку він посилав з похмурих берегів Неви далекій своїй Україні, її дітям, її прекрасному юному цвіту, в чиєму достойному майбутті поет вбачав і своє власне безсмертя».

Думки про рідну землю перемагали у його свідомості передчуття смерті. У 47 років... Ось чому Тарас Шевченко, який бачив так мало щастя за життя, є і завжди буде символом України.

Ось чому у цій статті, назва якої «Огню іскра великого – тліє, не вгасає», відкрито Шевченкові книги з творами, що були заборонені, що були написані в неволі, що датовані останнім роком його життя – 1861-м.

«Читаймо Шевченка. Він наше минуле і майбутнє». Такими словами закінчив свій виступ парох Української Греко-католицької церкви Болехова о. Степан Витвицький на одній шевченківській вечірці в музеї Наталії Кобринської.

Лариса Дармохвал, Болехів.

Наша обкладинка

Слова на плякаті «Шевченківське свято» взято з «Заповіту» Тараса Шевченка: «Поховайте та ставайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю Волю окропіте». Стиль, що поєднує елементи іконопису з характерними рисами народного мистецтва, дуже нагадує школу монументального живопису Михайла Бойчука, з якої вийшли двоє видатних графіків: Іван Падалка та Василь Седляр.

На порозі весни

Зима сердиться на весну,
Як зла старість – на дівчат...
Крутить сніжні перевесла,
Підсилає потерчат...
В танку холод, сніг і вітер
Добивають чобітки...
Морозенко псом побитим
Все ще заповза в кутки...

Та всміхається з-за хмари
Терпеливиця-весна:
— Скоро з літом буду в парі,
Як не злись, а ти – одна...
Уберу в квітчастий ситець
Сад, узлісся, поле й гай...
Там, де стогне шлях твій битий,
В мене спіє коровай.

Зима зиркає сердито,
Підморожує струмки,
Мерзлі сльози гордовито
Сипле людям у шибки...
Та весна влітає в коси
Найбарвистіші стрічки,
Влива пісню стоголосу
В Лукашеві сопліки...

Іще трохи, і проснеться
Сонна матінка-земля...
Зійде паром, засміється
Сонцю щирому рілля...
Прожене весільних коней
Білим садом буйний май...
У природи все готове,
Тільки, Боже, долі дай.

Тетяна МакКой, шт. Теннесі.

Вона придумала собі Україну

Дитяче фото К. Цісук.

Квітка Цісук.

Вона знала про Україну все: від звичаїв і традицій до останньої ноти старовинних українських колискових. Це була її особиста Україна: придумана і виплекана роками біля пластунських ватр, вимурована зі спогадів батьків, зведена із розповідей викладачів у школі українознавства. Україна справжня була зовсім іншою. Вона побувала у ній лише раз — 1983-го року. Потайки. І ніколи тут не співала. Бо тут не лише не знали, як вона співає, а взагалі не знали, що вона вміє співати.

У цій справжній Україні її пісні були заборонені. Точніше пісні були не зовсім її, а просто українські. Вона ж всього-на-всього витратила двісті тисяч доларів для того, щоб їх записати. Але як записати! Зібрати сорок найкращих студійних інструменталістів США, змусити працювати над ними до сьомого поту свого першого чоловіка — композитора-аранжувальника Джека Кортнера та витрясти все можливе з другого чоловіка — інженера звукозапису Едварда Раковича.

Такого розмаху не могла собі дозволити жодна американська поп-зірка, а вона — могла. Бо це було для її України. А її Україна для неї була понад усе.

Її голос, без перебільшення, коштував мільйони. Бо офіційний рекламний голос «Ford Motors» не міг коштувати менше. А вона сиділа і старанно вчилася цим голосом вимовляти українські тверді шиплячі, бо «чорний — то любов, червоний — то журба».

Спробуй таке без акценту заспівай! А вона якраз заспівати могла будь-що. Бо щоб успішно співати джінгли й озвучувати рекламу,

потрібно раз і назавжди забути фразу «не можу». Вона ж співала ту рекламу і ті джінгли так, що корпорації ABC, NBC, CBS, Burger King, McDonald's, American Airlines та Delta Air Lines, Coca-Cola, Pepsi-Cola довірили свій імідж саме її співу.

Ніхто ж не згадує насправді, що свого часу їй довелося зробити нелегкий вибір: між скрипкою й академічним співом вона обрала академічний спів, але страшенно побивалася за скрипкою. А тоді, коли не стало батька, треба було з чогось жити, тож замість опери пішла в не менш суворий світ реклами. І хоч там було й не рясно оперних голосів, їй довелося довести, що так, як про йогурт співає вона, ніхто не співав ніколи й, найімовірніше, і не заспіває.

Вона втілила найзаповітнішу американську мрію: стала відомою й багатою завдяки таланту й невтомній праці. І не втілила найзаповітнішу свою: заспівати на концерті в Україні.

Але при тому так заспівала українські пісні, що її ще довго ніхто не переспіває.

І справа не в крутому аранжуванні, захмарних сумах, витрачених на студійні записи, чи неперевершену стилістику виконання. А в тому, що вона співала ці пісні для своєї України. Яку придумала собі ще дитиною. Якою все життя жила. Якої насправді не існувало. Але вона, на щастя, так про це ніколи й не дізналася.

К. Цісук народилася 4-го квітня 1953-го року, пішла з життя 29-го березня 1998-го р. у Нью Йорку.

Аліна Акуленко, м. Київ.

54-й Відділ СУА імені 500 Героїнь Кінгірі Вільмінгтон, Делавер

Доповідь, яку виголосила *д-р Дарія Новаківська Лусий* на святкуванні 60-ліття
54-го Відділу

Мені дуже приємно привітати всіх присутніх гостей! Також велика честь і приємність пригадати та розказати історію 54-го Відділу Союзу Українок Америки.

Коло Вільмінгтону українська громада поселилася на початку ХХ ст. Після Другої світової війни прибули ще нові імігранти і громада зростала.

У жовтні 1958-го р. зішлись 23 жінки, щоб організуватися в Союзі Українок Америки. На сходинах приїхала Марія Біляк, представниця Централі СУА, розповіла про організацію. І присутні заснували новий 54-й Відділ СУА імені 500 Героїнь Кінгірі.

Першою головою обрано Ольгу Гарванко, яка з великою посвятою та ентузіазмом провадила відділ протягом 12 років.

Від початку відділ поставив перед собою завдання: 1) ширити добре ім'я українців між чужими; 2) виховувати дітей і молодь в українському дусі; 3) допомагати братам і сестрам, що мають потреби, в усіх країнах світу; 4) поглиблювати власні знання. Ці завдання відділ виконує вже протягом 60 літ і можна захоплюватися тим, що союзнянки зробили та осягнули.

У часи, коли американці не знали про Україну, відділ ознайомлював їх з українською культурою та мистецтвом, організовував виставки українського народного мистецтва, концерти, показ писання писанок, на які запрошував американців, а також реклямував ці імпрези в місцевій пресі. Надзвичайно успішними були наші виставки та базари в 1960-му, 1961-му та 1964-му роках.

У жовтні 1959-го р. у Вільмінгтоні відбувся бенкет з нагоди 10-ліття прибуття нової іміграції до США. На бенкеті були мер міста Вільмінгтону та сенатор Делавер *John Williams*.

Союзнянки 54-го Відділу

Голова СУА Олена Лотоцька теж була присутня на бенкеті.

У 1976-му р. всі етнічні групи в Делавер святкували двісті років державності США і наш відділ теж брав участь у цих святкуваннях. У квітні й травні 1977-го р. відділ мав велику виставку в *University of Delaware*, яку відвідали та оглянули тисячі людей.

Великим досягненням відділу є відзначення 50-ліття Голодомору в 1983-му р.: участь в асамблеї Дел. сенату на слуханнях; організація двох автобусів для поїздки на маніфестацію у Вашингтон; проведення симпозіуму при *University of Delaware*.

Відділ відзначив 10-ту та 25-ту річниці аварії у

Чорнобилі, що сталася у 1996-му р. Участь брали наші отці, мер міста, американська преса та українська громада. Після панахиди посадили дерева в міському парку.

У 2006-му р. відділ запросив двох знаменитих бандуристів з України — Тараса Лазуркевича та Олега Сожанського, які під час концерту зачарували всіх своїм співом і майстерною грою на бандурі.

У квітні 2013-го р. організували виставку робіт мистця Андрія Мадея. Багато відвідувачів любувалися та захоплювалися його картинами. Також усі гості мали нагоду поспілкуватися з мистцем, який був на виставці.

Щодо виховання дітей в українському дусі, наш відділ доклав усіх можливих зусиль. Найбільшим досягненням була *Світличка* для дітей, яка існувала від 1959-го до 1969-го р. Серед перших імпрез були сценка «Під ніч св. Миколая» та забава для дітей, а однією з незвичайних — ляльковий театр, який організовано в березні 1968-го р. Ляльки, вбрані в стилеві українські строї, «розмовляли» прекрасною українською мовою.

Ювілей 96-го Відділу СУА в Детройті

Членкині 96-го Відділу. Стоїть (зліва) Ірена Петріна; сидять (зліва): Катерина Кізіма (співгол. відділу і гол. Комітету), Лідія Яхницька (1-ша заступниця голови СУА, ведуча), Лідія Колодчин (Почесна голова Округу Детройт), Рома Дигдало (Почесна голова Округу Детройт), Марта Квітковська (спів-гол. відділу), Анна Мацілінська (член комітету).

Відзначення 50-ліття праці 96-го Відділу СУА ім. Алли Горської відбулося в неділю, 30-го вересня 2018-го р. Членкині відділу разом з посестрами та членами громади відзначили цей ювілей обідом в Українському Культурному Центрі у Воррен, Мішіґан. Кожний гість при вході до гарно прикрашеної залі мав змогу вибрати пам'ятку-подяку — один з чотирьох кольорових образочків св.п. маестра Едварда Козака, в оправі та з магнітом.

Співголова 96-го Відділу СУА Катя Кізіма, як голова ювілейного комітету, відкрила урочистості. Вітаючи всіх присутніх, вона також подякувала нашим спонсорам та всім, хто надіслав привіти, що були поміщені в програмці. За програмою, Тетяна Бедрус, виховна референтка Головної управи СУА та членкиня 76-го Відділу, відспівала гімни Америки, України та СУА. Їй акомпаніювала Галина Яловенко, також з 76-го Відділу. Після молитви СУА Катерина Кізіма та співголова 96-го Відділу Марта Квітковська зачитали імена дев'ятох членок, які померли, а присутні вшанували їхню пам'ять хвилиною мовчання. Ведучою програми була Лідія Яхницька, 1-ша заступниця голови СУА, членкиня 96-го Відділу СУА. Ліда прочитала гарний привіт від голови СУА Маріянни Заяць, яка добре ознайомена з працею нашого відділу.

Ми також мали приємність послухати привіт від організаторки нашого відділу, Почесної голови Округу СУА Детройту п. Лідії Колодчин. За п'ятдесят років не раз і не одна членкиня звер-

54-й Відділ СУА (закінчення зі стор. 20.)

Пройшло десять літ і не стало дітей, які б ходили до садочка, і *Світличку* треба було закрити. Але відділ і далі підтримував молодь у її активності та починах. І коли в *University of Delaware* організували Студентський клуб, 54-й Відділ став їхнім спонсором.

Відділ та поодинокі членки підтримували і підтримують Стипендійну Акцію СУА та спонсують студентів в Україні, Бразилії та інших країнах.

Суспільна Опіка завжди були близькою до серця українських жінок, і наш відділ постійно допомагав тим, хто мав потреби: пакунками, грішми. За весь час існування ми надіслали тонни пакунків на Лемківщину, до Югославії, до Польщі, до Бразилії. І тепер шлемо пакунки

до сиротинця в Івано-Франківськ. Коли Західна Україна потерпала від жахливої повені у 1988-му р., наш відділ швидко зібрав фонди на допомогу. Під час Помаранчевої революції у 2004-му р. відділ зібрав гроші на поміч демонстрантам на Майдані Незалежності в Київ. Не забували про суспільну опіку для місцевих людей: надавали фінансову поміч тим родинам, які мали потреби, ставали в пригоді новоприбулим українцям з Бразилії, чи з України.

Наприкінці доповіді і споминів треба сказати, що ми, союзнянки 54-го Відділу СУА, завжди були в центрі громадського життя у Вільмінґтоні. Ми досягли багато в усіх наших завданнях, з чого можемо бути горді та задоволені.

талася до нашої улюбленої п. Ліди за порадою. Далі був теплий привіт від голови Детройтської Округи СУА Віри Андрушків, також членкині нашого відділу. Ансамбль «Вишиванка» 76-го Відділу під керівництвом Ірини Свитки й у супроводі Галини Яловенко чудово заспівав пісню «Три Поради» (муз. І. Шамо, сл. Ю. Рибчинського). На закінчення голова Слава Глинська від імені 76-го Відділу вручила головам 96-го Відділу вишитий рушник на пам'ять про ювілей, щоб простелити нашому відділові шлях до дальшої праці.

Парох церкви св. Йосафата о. Маріо Дацишин, ЧСВВ, провів молитву. Після молитви, але ще перед обідом, завезли величезний торт із засвіченими свічками у формі «50» і гості відразу гучно заспівали «Многая літа». Під час смачного обіду на великому екрані показували знімки, підготовлені Анною Мацілінською, про нашу діяльність протягом п'ятдесяти років. Мистецька частина продовжувалася після обіду. Виступав мистецький дует «ГЕРДАН» з Вашингтону у складі Андрія Підківки (сопілка) та Соломії Горохівської (скрипка). Дует вперше виступав у Детройті і публіка прийняла гостей теплими оплесками.

Після концерту, на закриття, співголова відділу Марта Квітковська попросила о. Дацишина до молитви. Отцеві Маріо так сподобалася молитва СУА, що він попросив ще раз її промовити. Марта подякувала гостям за присутність та поінформувала про виступ Андрія Підківки, який мав відбутися наступного дня у Вейнському Університеті.

Підготовчий комітет складався з таких членкинь відділу: Катерина Кізіма (гол.), Надія Липецька Пирнел, Анна Мацілінська, Лідія Яхницька, Ірена Петріна, Віра Андрушків, Тамара Петрашук, Ірина Мельник, Марія Зарицька та Марта Квітковська. Комітет приготував пам'ятну програму на 56 сторінок, де у двох мовах подано вичерпну історію відділу, а також надруковано привіти від відділів СУА, організацій і поодиноких членкинь відділу.

Історія 96-го Відділу — це справді багата історія громади Детройту за останніх п'ятдесят років. Важко перелічити, скільки виставок провели, скільки телеграм і телефонів за роки праці (1968 — 2018) членкині відправили, щоб ознайомити американських урядовців і суспільство з українськими справами. Чи то захист дисидентів в Україні, трагедія Чорнобиля, незалежність України, два Майдани, Голодомор — про все це розповідали громаді. Тривалий час відділ спонсорував *Світличку* для англомовних дітей. Залюбки організував авторські вечори місцевих письменників, серед яких і членкиня нашого відділу Мирося Стефанюк. Членкині Квітка Іваницька та Віра Андрушків редагували сторінки для дітей у журналі «Наше Життя» з назвою «Розвага і Забава», а сторінку «Калейдескоп Жіночого Життя» і «Вісті з України» редагувала членкиня Христина Годів-Юзич.

Уже двадцять років членкині 96-го Відділу СУА очолюють Округу Детройту та різні референтури округи, а також входять до Головної управи СУА. Це Анна Мацілінська, яка була 2-ю заступницею голови СУА, а також Ліда Яхницька, що тепер займає пост 1-ї заступниці голови СУА. Відділ завжди підтримував ініціативи Союзу Українок Америки збиранням фондів, підтримував будівництво Українського села в Детройті та будинку для українців старшого віку; відділ постійно спонсорує хоч одну стипендіятку СУА; був щедрим, коли організували Гендерні студії при УКУ; щедро підтримував Євромайдан. З останнього, разом із 50-м і 115-м Відділами, ми три роки підтримували родини полеглих воїнів.

Поки ще маємо сили, плянуємо продовжувати нашу працю. Будемо зустрічатися в теплій, товариській атмосфері та працювати на добро СУА та громади.

Лідія Яхницька, Віра Андрушків (голова Детройтської Округи), Катерина Кізіма, Марта Квітковська.

*Марта Квітковська, співголова 96-го Відділу,
Ірена Петріна, заступниця голови 96-го Відділу.
Фотографії д-ра Олени Данилюк.*

ЗАПОВІДІ ДЛЯ БАТЬКА

(з книги Бруно Феррера «Ваші діти мають лише вас»)

Перший обов'язок батька щодо дітей — любити їхню маму. Родина — це система, яка тримається на любові. Не уявній, а справжній. Без любові неможливо витримувати тягарі родинного життя. Неможна бути батьком «через обов'язок». Виховання — це «гра командна». У подружній парі, де підрастають діти, щира згода та глибока єдність наповнюють дітей радістю та допомагають рости, є для них надійним фундаментом. Батько захищає матір, «возвеличуючи» її та створюючи можливість для відпочинку, відновлення, надає час для догляду за собою.

Батько найперше має «бути». Його присутність повинна означати: «Ви, моя родина, найголовніші у моєму житті». За статистикою, у середньому батько присвячує вихованню дітей менше ніж п'ять хвилин на добу. Деякі дослідження доводять існування зв'язку між відсутністю батька та поганою успішністю дітей у школі, їхнім низьким коефіцієнтом розумового розвитку, агресивністю. Йдеться не про час, але справжнє спілкування. Бути батьком означає спілкуватися з дітьми, обговорювати їхню працю та проблеми, залучати їх до участі у своєму житті та навчитися відчувати всі малі й великі сигнали, які постійно вони посилають.

Батько є прикладом, відіграє надзвичайно важливу роль у житті дитини: вона може покластися на нього, а в його силах — керувати нею. Передусім, батько стимулює вибір конкретних схем поведінки дитини на засадах коректності та вихованості. Батько — взірець доброзичливості, чесності, порядності. Навіть якщо діти й не усвідомлюють цього, а заперечують, насправді вони дивляться на те, що і як робить батько та чому він чинить саме так. Те, що ми називаємо сумлінням, великою мірою залежить від батька.

Батько забезпечує надійність. Він — охоронець. Уся родина очікує, що батько захистить її. Він оберігає і тоді, коли визначає правила, часові та просторові обмеження, забороняючи щось — це найкращий спосіб сказати: «Я піклуюсь про тебе».

Батько заохочує та додає сил. Він доводить свою любов повагою, слухаючи та сприймаючи. Його любов справжня, як у тих, хто каже: «Що б не сталося, я завжди з тобою!» Так у дітей виникає самоповага. Батько завжди готовий допомогти дітям, компенсуючи їхні слабкості.

Батько пам'ятає та розповідає. Батьківство

є «рятівним островом» для тих, хто «зазнав краху вдень». Звичайний момент, наприклад, вечерю батько перетворює на особливу родинну зустріч, коли всі можуть спокійно поспілкуватися між собою. Добрий батько спроможний створити чарівну атмосферу спогадів. У минулому батько був тільки носієм цінностей; для того, щоб їх передати дітям, достатньо було їх усно приписати. Нині їх треба показувати. А сучасне життя заважає цьому. Як можна щось показати дітям, якщо немає часу поговорити з ними, обмінятися думками, поділитися планами, своїми надіями, радостями чи невдачами?

Батько вчить вирішувати проблеми. Він — найкращий дороговказ у навколишній світ. Батько має великий вплив на дітей завдяки своїй здатності керувати життям, а також тим, як він ставиться до навколишньої дійсності. Він є людина, що дає дітям мапу життя.

Батько пробачає. Пробачення батька — це те, що дитина відчуває найкраще і чого очікує найбільше; це чи не найвеличніша ознака батька. Один із в'язнів дитячої колонії зізнався: «Мій батько завжди був строгим зі мною: ні любові, ні розуміння. Коли я був маленьким, він дуже мене любив. Якось я оступився, і відтоді він не мав більше відваги підійти та поцілувати мене, як раніше... Його любов до мене зникла: я мав тоді тринадцять років... Він забрав у мене свою любов тоді, коли вона потрібна була мені найбільше ... Нікому було розповісти про свої проблеми. Якщо я опустився так низько, то в цьому доля батьківської вини... На його місці я повівся б інакше. Не покинув би свого сина у скрутний час. Справжнім батьківським розумінням я б сприяв тому, аби він став на правильний шлях. А в мене цього не було».

Батько — завжди батько, навіть якщо він живе далеко. Кожна дитина має право на «свого» батька. Коли батько нехтує дітьми, забуває або покидає їх, він тим самим наносить їм рану, що ніколи не загоїться.

Батько — це образ Бога. Бути батьком — велике покликання, а не особистий вибір. Психологи стверджують, що діти створюють свій образ Бога на основі образу власного батька. Якщо мати молиться разом з дітьми, це прекрасно, але водночас звично. Якщо ж з дітьми молиться батько, вони ніколи про це не забудуть.

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

News from the UNWLA Scholarship Office

Reminder: The Academic year in Brazil has started and notices of your students returning to school will be mailed to sponsors as soon as we receive them. – Anna Krawczuk, UNWLA Scholarship Program Chair.
Нагадуємо, що навчальний рік у Бразилії вже почався. Повідомлення про Ваших стипендіатів будуть надіслані своєчасно.

Анна Кравчук, референтка стипендій СУА.

IN MEMORY

In memory of **Mr. Wojtowycz** of Chicago, we are donating **\$200** to the UNWLA Scholarship Program. Oleh & Christina Danyluk, Chicago, Illinois.

In memory of **Julia Mochnacz** please accept my donation of **\$150** to the UNWLA Scholarship Program, through UNWLA Branch 49. Orysia Dail.

CONGRATULATIONS

Congratulations to UNWLA Branch 101 in Chicago, Illinois, on your 50th anniversary!

Thank you for your support and most generous donation of **\$1,000** to the UNWLA Scholarship Program in celebration of your golden anniversary. Greatly appreciated!

Members of the UNWLA Scholarship Standing Committee.

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 2018-го р. і ЗА СІЧЕНЬ 2019-го р.
DONATIONS FOR DECEMBER 2018 AND JANUARY 2019

\$6,000 Sozont & Rostyslawa Kachala Charity Trust;

\$2,100 UNWLA Branch 134;

\$1,220 UNWLA Branch 101;

\$1,000 Maryann Mysyshyn (ML), Dr. Marta Voytovich (ML) & Laurie Gauper; Gary J & Irene Wolfe (47);

\$890 Ulana L. Steck (49);

\$880 Anne M. Kaczmarczyk Evans;

\$800 Adrian & Larissa A. Dolinsky (86);

\$620 Ukrainian National Home Foundation, Passaic, N.J.;

\$550 Dr. Daria Nowakiwska Lissy (54), UNWLA Branch 124;

\$500 Zenon Derzko, Bohdan & Chrystyna Turczeniuk (90);

\$400 Ihor & Ksenia Hapij (86), Bohdan & Lydia Kramarchuk;

\$330 Dr. Marta Biskup, DDS, (ML), Christine Bonacorsa (86), Zenon Chernyk, Maria Hawryszczuk (54), Zenon & Christine Ivanonko (9), Taisa A. Jacus (3), Lidia Kolodchin (76), Steven Lytwyn, Orysia Stefaniw (98), Mary Tomorug (86), Cathe-

rine Wolowodiuk (86), UNWLA Branch 43, UNWLA Branch 53, UNWLA Branch 83, UNWLA Branch 98, UNWLA Branch 113;

\$300 E*Trade Financial (86);

\$295 UNWLA Branch 75;

\$220 Larissa Fox, Olga Kwasnychka, Patricia Bodnar McGarrigle (13), Iouri Michtchenko (98), Dr. Areta Podhorodecki, Walter & Ulana Zynych (108), UNWLA Branch 21, UNWLA Branch 30, UNWLA Branch 73, UNWLA Branch 125, UNWLA Branch 131;

\$110 Ulana Diachuk (ML), Thomas & Tatiana Ferraro (98), Jurij & Mildred O. Jacus (98), Martin & Alice Jonas (108), Marta P. Mostovych, Helena O. Pawlenko (98), Natalie Pawlenko (98), Peter & Stacey Polanskyj (98), George & Alexandra Rakowsky (113), Bohdanna Slyz (83);

\$42 Renata Bihun (28).

We thank you for your generosity! / Щиро дякуємо за Вашу благодійність!

М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА, Люба Більовицук, член Комісії стипендій СУА.

UNWLA, INC Scholarship / Children-Student Sponsorship Program
P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone: 732-441-9530. Email: nazustrich@verizon.net

Відлітають сірим шнурком...

Ще одна втрата серед членок почесного 1-го Відділу СУА — відправили на вічний спочинок 16-го серпня 2018-го р. нашу довголітню Почесну членку **Марію Качунь**.

Св. пам'яті М. Качунь народилася 5-го березня 1924-го р. в Україні. Як тисячам інших українців, їй судилася нелегка доля через воєнне лихоліття — покинути рідний край і родину, перебути в таборах ДіПі в Німеччині, звідки з чоловіком Василем приїхати до Америки.

Ніде правди діти, працювали обоє тяжко, нелегко було виховувати двох синів Славка й Ореста та доньку Надію. Та, незважаючи на труднощі щоденного життя, вони активно включилися в суспільно-громадську працю. Виховали своїх дітей в релігійному та патріотичному дусі, дали освіту, прищепили їм любов до України та потребу дотримуватися християнських і моральних цінностей.

Св. пам'яті Марія Качунь разом св. пам'яті чоловіком Василем були щирими парафіянами церкви св. Юра, допомагали в різних справах парафії та у будівництві церкви.

Марія Качунь за самовіддану працю в СУА (понад 60 років) заслужила звання Почесної членки 1-го Відділу СУА. Кілька десятків років вона була господарчою референткою відділу. Скільки смачних страв за ці роки вона приготувала та скільки печива смачного перетранспортувала до місця призначення зі своїм чоловіком на фестивалі і Просфори!

Незагоєною раною в материнському серці св. пам'яті Марії залишилася загибель дочки Надії в автомобільній катастрофі в 29-річному віці. Двох осиротілих дітей допомагали ростити бабуся та дідусь.

Їх обох зігрівало тепло та любов від синів, невісток, 6 онуків і 5 правнуків, успіхам яких вони на старості тишилися. Невістка Люба сказала про маму Марію коротко і вичерпно: «Мама наша була чесною та правдивою українкою і нам всім буде її бракувати».

Головним в її житті були церква, родина, громада та Батьківщина. М. Качунь постійно жила вістками з України та все своє життя не переставала допомагати тим в Україні, хто мав потреби.

Вона залишилася в пам'яті вдячних союзниць як взірець для наслідування у праці, жертвості, високої посвяти.

Нехай прибрана американська земля буде легкою їй, а мила Україна їй сниться. Світла пам'ять про неї залишиться в родині та між усіма, хто її знав. Царство їй небесне, яке вона заслужила своїм життям.

Ольга Воляник,
пресова референтка Почесного 1-го Відділу СУА.

Душа моя зосталась...

Душа моя зосталась в місці тім,
Де я малими ніжками ходила,
Стрибала по калюжах босоніж,
До річки каченят малих гонила.

Де біля хати буйно так бузки
Цвіли, немов шаліли від надхнення,
А поміж ними мліли жасмини,
Немов дівчата в хвилі одкровення.

Зозуля все кувала із дебри,
Так довго і так вперто голосила,
Немов у неба в синьому шатрі
Для мене довгих-довгих літ просила.

Те кукування чується мені
Повсюди, де вже досі побувала,
І навіть, де зозулі не кують,
Я пісню їхню серцем відчувала.

Верталася поміж рясних квітучих трав,
І падала в ті трави головою,
О, Господи, верни мене назад,
Де я колись давно була малою.

Любов Дмитришин,
27-го січня 2011-го р.

In Memoriam

It is with much sadness that we announce the passing of **Ivanna (Jean) Holowaty** on November 19, 2018. Ivanna was born to the Hryhorciw family in the small Hutsul town of Kociw in the Carpathian Mountains of Ukraine on March 4, 1924, the daughter of Stephan Hryhorciw, a surveyor

and entrepreneur, and his wife Maria Dumin, a teacher. Although an only child, Ivanna was born into a large and loving family of uncles, aunts and cousins. Her early years were innocent, peaceful and nurturing, but the political climate of the region was threatening. Unrest soon displaced the family to Poland where they experienced a loss of home and all worldly possessions. Schooling was now in Polish. The family moved to Poznan where Ivanna would meet her future husband, Michael O. Holowaty. More political unrest and war efforts forced Ivanna to seek education in Berlin where German was the primary language in school but where learning the French language as well was mandatory. She studied and excelled, but WWII intruded and interrupted these endeavors. Ivanna was now a young adult and a Ukrainian patriot and so an enemy of the Nazi state. As a result, she was arrested and served nearly two years in Ravensbrück, a multinational concentration camp for women. Michael Holowaty found her soon after her release, and they married.

Education was highly valued and little by little Ivanna and Michael both earned degrees. Two children were born while they were in displaced persons camps in Germany. A kind Baptist church community in Northern Michigan sponsored the family to come to the United States. The rest, as they say, is history. Ivanna earned creden-

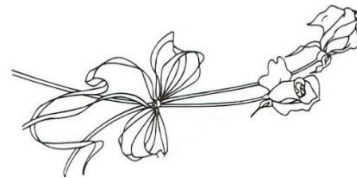
tials as an ASCP, a laboratory technologist, and ultimately became head of a hospital school in Gary, Indiana. She had two more children.

Ivanna was devoted to her Ukrainian heritage, her Ukrainian Catholic Church and her family, and to the love of her adopted country of America. In her later years she was devoted to the causes of the Ukrainian National Women's League of America and served as president of UNWLA branches for 5 years (each) in Munster, Indiana, and in Venice, Florida.

Ivanna was predeceased by her husband of 57 years, Michael O. Holowaty, and is survived by her children Christine Schlesinger, Marta Garcia, Alexandra Hildebrand and George Holowaty, by eight grandchildren, and by seven great-grandchildren. During her lifetime, Ivanna experienced the innovations of electricity, automobiles, cinema, telephones, television, airplanes and the internet. She also knew the Great Depression and WWII in the European theater. Through it all, she was positive, resilient and a beautiful person. Those who knew her describe her as "a force of nature," elegant, gracious, devout, and generous, but above all grateful for the bounty of her life. She would often be heard saying: "What a life, what a life, what a wonderful life!"

In lieu of flowers, the family requests donations be made to the UNWLA in Ivanna's memory. Checks should be made out to UNWLA Branch 56 with Jean Holowaty in the memo section and mailed to Bohdanna Puzyk, 664 Clear Creek Dr., Osprey, FL 34229. Donations are earmarked to help the Ukrainian veterans of the war in Donbas against the Russian incursion.

– *Lesia Popel*,
UNWLA Branch 56 president

Our Life Contact Information

Address changes, delivery and subscriptions: office@unwla.org

Submitting articles, photos and other materials to editors: unwlaoutlife@gmail.com

Remembering Tamara Huryn

Her life spanned nearly nine decades on two continents in two communities. In our words below, we try to capture what this wonderful woman meant to those who knew her in New Jersey and Miami.

The Woman Who Never Said "No"

by Camilla Huk Masier

When I moved to Fort Lauderdale and went to mass at our Assumption of the Virgin Mary Ukrainian Catholic Church in Miami, I did not recognize anyone there but suddenly I felt someone's arms, a big hug, and kisses. Lo and behold it was my friend from Passaic, New Jersey, Tamara Huryn. I was deeply touched and very happy to see her. At each succeeding mass, we always hugged warmly. Her presence made it all so special.

My first meeting with her was in 1966, when she offered to alter my outfit at Wechsler's, a lovely store in Passaic, New Jersey. As we discovered that we were both Ukrainians, it was the beginning of a sweet relationship as we attended the same church; later, when I became a member of the UNWLA, we worked together on common projects.

While many of my peers complained about baking and preparing food for our events, Tamara often was the first to volunteer. The way she and her family presented themselves at all the Independence Day ceremonies and elsewhere was an inspiration to us. Having lost her 21-year-old son to cancer, Tamara was always with her husband Frank and her daughter. Together they attended just about every community event; in later years, she would proudly show a photo from an event at the Plaza Hotel in New York, in which she posed with a then young Donald Trump. It is not a quote often repeated today, but at that Ukrainian celebration, Mr. Trump declared Ukrainian women to be the prettiest.

Whether she was asked to prepare and present a fashion show of her own always elegant creations (often meticulously embroidered by her own hand) or create gerdans and necklaces of tiny beads intricately intertwined or prepare and serve an elegant dinner, Tamara did it all. It was also with great pride that she read her husband's poem devoted to the Virgin Mary at special occasions.

During the summers, she and her family often spent their vacations at the CYM resort in Ellenville next door to Daria Tomashosky and her family. Daria recalls that Tamara was a wonderful hostess, always ready to welcome her guests with a cup of tea or a meal. When Tamara's daughter became a travel coordinator, they enjoyed cruises together. In later years, when her daughter tragically passed following much too soon after the death of her husband Frank, Tamara and I ended up on a cruise with our friends. In the group photo from that event, we are sitting together.

At a recent gala we hosted, UNWLA Branch 17 awarded Tamara a certificate of recognition for all her efforts on behalf of the UNWLA. Perhaps a book would have been more fitting.

What a Loss Have We

by Patricia Krysa

Our beloved parishioner, soyuzanka, artiste, designer, role model, and friend Tamara Huryn passed suddenly and went to her eternal reward on October 29, 2018. Just the day before, we were singing mnohaya lita to her in the church hall as she celebrated her 89th birthday.

Pani Tamara was beloved in our community for many reasons, not the least of which was her unwavering willingness to support Ukrainian organizations and causes. We could count on her to donate to the church raffle for praznyk, to dazzle attendees with her gerdany display at the annual Montage of the Ukrainian Dancers of Miami, or to donate to the coffers of UNWLA Branch 17 in Miami. Karyn Maksymowich Wilk, Anna Maksymowich Lotocky and Donna Maksymowich-Waskiewicz recall the joy and anticipation with which she invited them to carol at her home every Christmas. Pani Tamara wanted to be the first on their itinerary. They remember the sheer breadth of her talent—her beaded flowers, embroidered pillows, gerdany, clothing that she designed and made herself, her beautifully decorated home, and above all, her hospitality. Her joy was matched, if not exceeded by, their own.

Pani Tamara's resoluteness, her steadfastness, and her stoicism were remarkable. A woman from Donetsk, whose family managed to escape the Holodomor, she subsequently lost her son, her husband and her daughter in addition to the life passage losses of parents and siblings. "Now I have no one" she told me after her daughter Halyna's passing, and yet our entire community mourns her loss. Surely that is having someone, or at least something.

What I admired most about Pani Tamara was her refusal to be vanquished in spite of any sorrow. As the saying goes, she kept on keeping on—whether it was as part of the varenyky crew at Assumption of the Blessed Virgin Mary parish, as a member of UNWLA Branch 17, or as the exercise instructor at Senior Week at Soyuzivka. Pani Tamara wouldn't just show up—she participated. She came, she saw, she gave.

For all of us, her loss is incalculable. And it hurts. She meant so much to so many of us. We can only hope she finds peace and eternal rest as she joins her beloved Frank, Orest and Halyna among the saints. We will miss her. May her memory be eternal.

Photo courtesy of Zoryana Romankiv.

Our Cover

Our cover features a poster that features words taken from Taras Shevchenko's Testament (Zapovit): "Bury me and arise, break your chains and let the blood of your enemies baptize freedom." The work is attributed to Mykhailo Boichuk, whose school of monumental art produced two other great graphic artists: Ivan Padalka and Vasyl Sedliar. The style blends influences from the icon with naive art. The printer is identified as Dniprosoiuz.

Благодійність у висловах

Найбільше добро, яке ти можеш зробити для іншого — це не просто поділитися з ним своїми багатствами, але й допомогти йому відкрити його власні багатства. (Бенджамін Дізраелі)

Благі наміри — це чеки, які люди виписують на банк, де у них немає поточного рахунку. (Оскар Уайльд)

Проявляючи милосердя, потрібно дотримуватися головного принципу: допомагай тому, хто не здатний допомогти собі. (Ендрю Карнегі)

Хто вухо своє затикає від зойку убогого, той, як буде волати — не буде почутий. (Притчі: 21, 11)

Перепрошуємо

В лютневому (2019-го р.) числі журналу «Наше життя» на с. 6 в підписі світлини членкинь 64-го Відділу СУА пропущено відсутню Талю Даниш.

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР у 83-му Відділі СУА в Нью Йорку

У цьогорічному різдвяному сезоні екран мого комп'ютера ряснів короткими фільмами (Youtube) про святкування Різдва та Водохреща у різних місцевостях України. У тих фільмах можна було бачити нищівний вплив понад 70-літнього панування Советського Союзу, коли релігійні та традиційні свята були строго заборонені. У Західній Україні, де ця влада панувала короткий час, ще вдається їх краще відтворити тепер, але і то не завжди так, як треба. Сумно було мені дивитись, наприклад, фільм про Святвечір у родині знаного тепер в Україні політичного діяча, де він – молодий чоловік у вишиваній сорочці, з дружиною і донечкою в народному одязі з вінком на голові, показує на стіл і пояснює, що це *Свята Різдвяна вечеря*: «...ну от хліб, от тут перець, квашені помідори, огірки, ...дванадцять страв». Не мав, мабуть, батьків, які ще могли б йому розказати, як і що, а все-таки він самостійно і, схоже, без порад, хотів традиційно провести Святвечір. Треба Союзові Українок в Україні подбати і вже цього року подавати в журналах і газетах описи традиційних великодніх і різдвяних звичаїв і страв.

Та добре нам критикувати, коли ми тут, у вільному світі, у ті ж самі десятиліття могли і затримати, і плекати рідні святкові звичаї, і вже так їх вивчили, що хоч куди! Здається, що і мала дитина з першого покоління тут народжених назве Різдвяні чи Великодні страви та заколядує. (Ну, друге чи третє покоління, це вже інша справа). Для нас в діяспорі було дуже важливим затримати традиції і пам'ять про Україну. Бо ж ми знали, як там це все нищиться, і вважали своїм обов'язком зберігати наші звичаї, передавати їх дітям, ознайомлювати з ними американців. Та й мріяли і надіялись ще повернутись в Україну...

Наш 83-й Відділ СУА в Нью Йорку багато років збирається в ресторані Українського Народного Дому в надвечір'я Богоявлення Господнього на «Щедрий Вечір» — на спільну вечерю, і то не коли-небудь, але таки згідно з церковним календарем. Так було і цього року, коли *Щедрий Вечір* припав на п'ятницю, 18-го січня. Зійшлися ті, які не мають біля себе дітей чи іншої близької родини, і радо святкують Водохреща в гурті союзянок. Та й приятелів у нас завжди є досить.

Голова відділу Люба Шатанська привітала членок і гостей (між якими був і її чоловік п. Олексій) та попросила нашого почесного гостя п. Миколу Галіва, чоловіка нашої покійної членки Зірки, провести молитву. Молилися всі разом, а тоді почастувались свяченою водою. Голова п. Люба розповіла про те, що було зроблено відділом за минулий рік, а це: допомога родині загиблого на Сході України воїна з Житомира, надання стипендій стипендіантам в Україні та Бразилії, допомога хворим дітям з пансіонату «Надія Отинії» на Івано-Франківщині, фінансова підтримка Українського музею в Нью Йорку та добровільна праця в ньому членок відділу. Вона у віршах віншувала та бажала всім присутнім і їхнім родинам добра, міцного здоров'я та довголіття.

Далі голова запросила до слова гостю Майю Войнаровську, україномовну редакторку «Нашого життя» Ларису Тополю та членку 83-го Відділу і Почесну Голову СУА Ірину Куровицьку.

Майя Войнаровська розповіла про благодійний фонд США (*Revived Soldiers Ukraine*), заснований у 2015-му р., засновником і президентом якого є відома українська атлетка Ірина Ващук. Місією фонду є надання медичної допомоги тяжко пораненим воїнам у лікарнях США. За допомогою цього фонду 31 поранений пройшов лікування та реабілітацію у провідних шпиталях Америки. На сьогодні цей фонд відкриває нейро-реабілітаційний центр за стандартами США в Ірпені, що біля Києва.

Редактор Лариса Тополя спеціально до цього *Щедрого вечора* написала віршоване вітання для союзянок 83-го Відділу, в якому було багато теплих слів, поваги та сердечних побажань.

Ірина Куровицька привітала присутніх з Новим Роком і Різдвяними святами та розповіла про цікаві події, що стали поштовхом до створення у 1925-му р. Союзу Українок Америки.

Присутні уважно слухали, бо промовці захоплено говорили про цікаве, а слова їхні були глибокі та щирі.

З гучномовця тихо звучали колядки... Вечеря проходила за дружньою розмовою, страви були традиційні, про що з управою ресторану задалегідь домовилася наша скарбничка Рома Шуган. Особливо смачною була кутя.

Як і в попередніх роках, група союзниць і їхні чоловіки під проводом Ігоря Єдліцького – чоловіка нашої секретарки Ірени, заспівали кілька щедрівок і колядок.

Культурно-освітня референтка Леся Юзенів прочитала фейлетон «Три празники» Гриця Зозулі (Едварда Козака), тобто про три «Коледи в Краю і в Америці». Е. Козак, або ЕКО, надзвичайно добре підхоплював і добродушно жартував з деяких наших пристосовувань до нових обставин. У цьому фейлетоні при кінці він описує, як то в Краю (в Україні) дуже важливою була коляда на церкву, і як її проводили там, і як тут. Пише ЕКО: «Тут, в Гамеріці, вона відбувається переважно позаочно. Встає рано на Різдво, дивитиси, а в скриньці коло дверей стирчить коперта. Отвираете, а там відруковано на машинці.

жи ніби вас не було вдома, то абисте вложили до коперти дуляри і кинули до кошिका, ек будете в церкві, то вам запишут у бюлтені ек коледу. Єку коледу, ек ніхто не коледував? Щос подібне до того, ек то йден газда запросив другого, налев йому в келішок води і каже: «Пийте, куме, най си вам здає, жи тото горівка!» Кум напивси, похитав головов, а потім встав і – трауф господарі в писок. «Йой, куме, а то що?» - «Най си вам, куме, здає, жи я упив си!» Така то наша друга важна коледа в Гамеріці...»

І такий то гарний був Шедрий Вечір цього року, на жаль – без снігу.

Олександра Юзенів,
культурно-освітня референтка
83-го Відділу СУА.

Настанови для дописувачів від редакторів

Правила подання статей для публікації в журналі «Наше життя»

1. Будь ласка, надсилайте кожен статтю у форматі Word документу, вкладеного як додаток до листа, на електронну пошту unwlaourlife@gmail.com. Будь ласка, не друкуйте свою статтю в самому полі для листа Вашої електронної пошти та не надсилайте її у форматі PDF.

2. Ідентифікуйте свою роботу. Будь ласка, у темі Вашого листа вкажіть назву або предмет статті, яку Ви надсилаєте для публікації, а також назвіть мову, якою вона написана (напишіть АНГ, якщо стаття англійською мовою, або УКР, якщо українською). Якщо потрібно, то у темі вкажіть також номер відділу СУА.

3. Однакове та правильне написання імен (як і інших власних назв) справді має значення. Ми знаємо багатьох людей, але ми не знаємо кожного. І тому покладаємося на наших авторів у забезпеченні правильного написання імені та прізвища кожної людини, про яку йдеться в статті, кожного разу, коли її ім'я згадується. Ми не хочемо здогадуватися, яка версія написання імені є правильною.

4. Терміни (Реченці). Підготовка двомовного щомісячного журналу є складним процесом, що вимагає всебічного співробітництва та координації між авторами, фотографами, редакторами та видавництвом. Редагування й оформлення вимагають часу та зусиль, і саме з цієї причини ми встановлюємо терміни (реченці) для матеріалів, які будуть опубліковані в журналі. Матеріали, подані пізніше встановленого терміну, гальмують виробничий процес і часто створюють зайву додаткову роботу для всіх зацікавлених сторін. Будь ласка, зверніть увагу, що всі матеріали (статті та фото) для будь-якого номера журналу повинні бути отримані редакцією до 5-го числа місяця, що передує місяцю публікації. Матеріали, отримані після закінчення цього терміну (реченцю), можуть бути затримані до наступного випуску.

5. І останнє, але не менш важливе: будь ласка, не надсилайте одночасно однакові статті до журналу «Наше життя» та до будь-яких інших видань, оскільки це є порушенням професійної етики. (У деяких випадках це є незаконним, оскільки може призвести до порушення законів про авторське право.) Якщо ж Ви вважаєте, що інформація, якою бажаєте поділитися, є досить важливою і Ви хочете донести її до ширшої або іншої аудиторії, то, будь ласка, напишіть окрему та іншу статтю для публікації в іншому виданні.

Вишивані українські вечорниці у 73-му Відділі...

Вишивані українські вечорниці у Бріджпорт, Коннектикут

У час новітніх технологій сучасна молодь не може уявити свого життя без телевізора, комп'ютера та різноманітних гаджетів. Тим не менше, ще 100 — 150 років тому таке життя існувало, і воно було не менш цікавим і захоплюючим.

73-й Відділ СУА на чолі з Марією Ніколюк, парафіяни церкви Пресвятої Богородиці м. Бріджпорт за підтримки пароха о. Івана Мазурика, а також парафіяни української православної церкви Пресвятої Трійці Київського Патріархату запропонували своїм гостям зануритися в чарівну, колоритну атмосферу українських вечорниць — прекрасного витвору людської фантазії, призабутого нині. Традиція проведення «Вишиваних вечорниць» у відділі існувала вже давно. Однією з ініціаторів проведення цього дійства була почесна членкиня СУА Марія Цап, яка, на жаль відійшла у вічність.

Ще у недалекому минулому в українських селах можна було побачити приклади давніх розваг сільської молоді: вулиці, музики, вечорниці, вечірки, досвітки, грища, попряжи, оденки. Найколоритнішою розвагою молоді були вечорниці. Традиційно починались вони на Покрову, коли роботи на городі закінчувались, ночі ставали довшими та з'являлося багато часу для роботи «під дахом». На вечорницях найчастіше дівчата пряли, шили та вишивали — готували собі придане. Однак не обходилося без розваг, пісень, танців, смішних історій і пліток. Роботу дівчата виконували старанно, бо на ранок мали показувати матерям зроблене. Хлопці на вечорницях також могли працювати: плели шлеї або рукавиці, лагодили упряж, але найчастіше просто сиділи та залицялися до дівчат, розважали їх дотепними розповідями, жартами, музикою. Особливим різновидом вечорниць були *празничкові*: тут до «вечорничного» колориту додавався святковий. Наприклад, вечорниці на

Андрія — з ворожінням, традиційними стравами та обрядами, як кусання калити, ліплення вареників, сіяння конопель, ворожіння на взутті та балабушках. Особлива частина гуляння на Андрія — це обряд кусання калити. Цей обряд був своєрідним іспитом на зрілість: важливо було не лише відкусити шматок від коржа, але й стримувати свої емоції, не сміятися. Вважалося, що оженяться чи вийдуть заміж ті, хто стрималися, а «пустосміхи» — ще рік парубкуватимуть-дівуватимуть, бо ще не доросли. А ще тих, хто засміявся під час кусання калити, мастили сажею.

Усі ці дійства під супровід народних інструментів (скрипка — Оксана Кіт, баян — Віктор Кіт, сопілка — Арсен Гавронський, «бубенчики»-дзвіночки — Олег Цяпало) спробували відтворити й учасники наших вечорниць, щоб показати мудрість, щедрість, кмітливість та гумор нашого талановитого українського народу.

Закінчувались гуляння вечерею і танцями. Тому і на наших вечорницях гостей частували традиційними старовинними стравами: засипана капуста, запечена свиняча рулька, кулеша, пампушки та інші смаколики. І, звичайно, танці — розважав цього вечора гостей чудовий музикант Назар Лисак.

Рід наш прекрасний духовністю. З найдавніших часів наші пращури відбирали найцінніші надбання, збагачуючи їх, і дбайливо передавали від покоління до покоління. Українці вміли відчувати природу, черпати здоров'я, силу й красу з її лона. Усі творчі сили людини були спрямовані на зміцнення сім'ї, свого роду. Отож, не забудьмо свого прямого обов'язку та продовжуймо справу наших предків.

Ірина Дудко.

Фотографії з «Вишиваних вечорниць» 73-го Відділу — див. стор. 31.

ОГОЛОШЕННЯ

Союз Українок Америки з вдячністю **прийме в дар фортепіано або піаніно** для своєї домівки в Нью Йорку. Транспортування інструменту за кошти СУА.

Тел: 212-464-6533, або 212-247-4986

WHAT IS PERSONALITY?

by Ihor Magun, MD, FACP

From time immemorial people have wondered “What makes us think and act the way we do?” The secondary questions that evolve from this are whether we perceive others the same way we perceive ourselves and whether we can really change who we are. These questions have always baffled experts, and to this day, experts cannot come up with a single correct answer or a consensus on this issue. In fact, no officially accepted definition of personality among experts in this field exists.

To explore this confusing phenomenon, we need to begin at the beginning and that means a virtual trip to ancient Rome. The word “personality” is derived from the Latin root “persona”—a word that originally referred to a theatrical mask worn by actors to disguise their identity or to project a role. The official modern English dictionary definition is “the quality or state of being a person; the complex of characteristics that distinguishes an individual; the totality of an individual’s behavior and emotional characteristics.”

Evolving from this modern definition, it seems that it would be quite simple for each of us to characterize our own personality; after all, it is we who have the most direct access to our own thoughts and feelings. But the obstacle here is that we are actually mistaking familiarity with knowledge, and much of what we think we know is simply the prejudices and biases that we have adopted and adapted to over the years.

Many theories have been proposed to characterize and explain personality. One frequently used model incorporates five core aspects of an individual, which can be broken down into the following traits: conscientiousness, extroversion, neuroticism, openness to experience, and agreeableness. Let’s look at these five traits individually:

- Conscientiousness constitutes a reliable, attentive attitude to complete any task in a timely fashion.
- Extroversion defines individuals who are outgoing and energetic. They have many social connections and enjoy human interaction.
- Neuroticism is viewed as a tendency toward self-doubt, shyness and anxiety.

- Openness to experience involves six dimensions: intellectual curiosity, aesthetic sensitivity, attentiveness to inner feelings, fantasy and preference for variety.
- Agreeableness incorporates a warm, friendly and optimistic view of human nature.

Biological and environmental influences both play a role in forming personality. Every individual’s behavior involves an interaction between his or her underlying personality and the particular situation the person is in at any given time. In most cases, the response is consistent with an underlying personality trait. Knowledge of what an individual might have been through in life may help us understand his or her actions and expression of personality.

Research has been conducted to determine whether nature and nurture play a significant role in the development of the five core factors listed above. The nature component refers to our genes and heredity, and the nurture component encompasses the environmental variables that impact who we are, beginning with childhood experiences (including how we were raised), social relationships, and surrounding culture).

This brief article on personality addresses only a very limited glimpse of this aspect of our human behavior. It is also important to note that personality traits are not set in stone and are subject to change. Such changes may come during major life events like marriage, career change, birth of a child, or death of a loved one. A car accident, albeit not necessarily resulting in major loss of limbs or mobility, can lead to future fear of driving in similar circumstances. This may take years to overcome or may never be erased from our memory.

A basic understanding of some personality theories can help us understand people better and may help prevent unnecessary friction. It can also help us realize why individuals behave the way they do, and it may even help us understand ourselves in a different, more analytical way. Even a rudimentary knowledge of these things can make you better informed about what makes you you.

«Діти – се наш дорогий скарб, се наша надія, се – Молода Україна»

Олена Пчілка

Наталя Забіла, українська письменниця, поетеса, автор багатьох віршованих казок для дітей, народилася 5-го березня 1903-го року у родині з великими мистецькими традиціями. З дитинства вона захоплювалася живописом, музикою, літературою. Але найважливіша справа її життя – це літературні твори для дітей. Недарма Забілу вважають зачинателькою сучасної української дитячої літератури.

Зайчикова хатка

Казка Наталі Забіли

Поселились біля річки
Сірий зайчик та лисичка.
Зайчик – в хатці луб'яній,
А лисичка – в крижаній.
Ось постукала в віконця
Тепла сонячна весна,
І розтанула на сонці
Біла хатка крижана.
Почала лиса зітхати:
– Як я житиму без хати?
Зараз зайця прожену
Й влізу в хатку луб'яну!

Де вже зайчику малому
Суперечить хижаку!
Довелось тікати з дому
Бідолашному звірку.
А лисиця та хвостата
Влізла в зайчикову хату
І в хатинці луб'яній
Оселилась, як в своїй.

Пострибав по лісі зайчик,
Сірий зайчик-побігайчик,
Сльози річкою ллючи:
Страшно в лісі уночі!
Раптом вовк іде до нього
Та й питає: – Що таке?
Мабуть, в зайчика малого
Лихо трапилось тяжке?
– Ой, мене прогнала з хати
Люта злодійка хвостата!
Ой, куди ж тепер піду?..
Де я захисток знайду?..

– Годі, годі, зайчик, плакати,
Витри слізеньки свої.

Малюнок О. Радченко.

Знаю я цю розбишаку,
Зараз вижену її!
Підійшли вони до хати,
Вовк гарчить: – Ану, хвостата!
Забирайся звідсіля! –
А лисиця відмовля:
– От як скочу, як підскочу, –
Полетить від тебе клоччя,
На шматочки роздеру,
Ще й на порох розітру!
Вовк злякався – та й тікати!
А зайча пішло вночі
Знову захисту шукати,
Сльози річкою ллючи.

Враз ведмідь іде до нього
Та й питає: – Що таке?
Мабуть, в зайчика малого
Лихо трапилось тяжке?
– Ой, мене прогнала з хати
Люта злодійка хвостата!
Ой, куди ж тепер піду?..
Де я захисток знайду?..

– Годі, годі, зайчик, плакати,
Витри слізоньки свої.
Знаю я цю розбишаку,
Зараз вижену її!

Підійшли вони до хати.
– Геть! – загримав волохатий.
Забирайся звідсіля! –
А лисиця відмовля:
– От як скочу, як підскочу –
Полетить із тебе клоччя,
На шматочки роздеру,
Ще й на порох розітру!
Як почув ведмідь цю мову –
Враз сховався у кущі,
І побрів наш зайчик знову,
Сльози річкою ллючи.

Стріла зайчика собака,
Розпитав він, що та як.
– Годі, – каже, – годі плакати,
Не боюсь я розбишак!
Підійшов і він до хати,
Загарчав він: – Геть, хвостата!
Забирайся звідсіля! –
А лисиця відмовля:
– От як скочу, як підскочу, –
Полетить від тебе клоччя,
На шматочки роздеру,
Ще й на порох розітру!
Тож угік собака зразу!
А зайчатко уночі
Знов побігло, від образи
Сльози річкою ллючи.

Враз іде назустріч півник,
Гострі шпори на ногах.
– Що з тобою? Дуже дивно
Зайця бачити в сльозах!
– Ой, мене прогнала з хати
Люта злодійка хвостата!
Ой, куди ж тепер піду?..
Де я захисток знайду?..
– Що ж, провчу я розбишаку!
– Де вже, півничок, тобі?!
Вовк, ведмедик і собака
Відступились в боротьбі...
– Ну, за мене не страйся!
Сам побачиш, – от ходім! –
Вийшли друзі на узлісся,
Де стояв зайчатин дім.
Місяць виглянув з-за хмари.

Півник крилами ударив.
– Годі спати – ку-ку-рі-ку! –
На чужім пуховику!

Вмить лиса продерла очі.
– Хто там ходить по двору?
От як скочу, як підскочу –
На шматочки роздеру!
Не злякався півник смілий
Та на ганок як стрибне.
– Забирайся, поки ціла!
Не дратуй, гляди, мене!
Відчиня лиса запори,
Бачить: півник-молодець,
Гострий дзьоб, сталеві шпори
Ще й червоний гребінець.
Тут лиса аж закрутилась
– Я хороша! Я не зла!
Я з зайчатком не сварилась,
По-сусідському жила!..
А сама – мерщій на ганок,
Та – по східцях, та у ліс!..
І зустрів зайчик ранок

Знов веселий, як колись.
Розмалюй Зайчика та Півника так, як тобі
подобається. Але не забувай, що вони –
персонажі української казки.

COOK'S CORNER

Paska

Recipe No. 3 by Irene Krainyk from a brochure published by the Ukrainian Museum in 2009. A copy of the brochure was presented by Maria Shust to each participant of a master-class on baking korovai, including Our Life Ukrainian editor L. Topolya. The recipe presented here can also be used for Easter paska and is published with permission of Ms. Shust and the Ukrainian Museum.

3 envelopes dry yeast
5 ½ cups warm water
½ cup sugar
4 large eggs
1 tsp. salt
½ cup vegetable oil
1 tsp. vanilla
Pinch of ground saffron (optional)
18 cups all-purpose flour
1 egg beaten with 1 tsp. water
Honey
Milk

- ◆ Mix yeast with ½ cup of warm water and 1 tbsp. of sugar in a small bowl. Let stand until bubbly.
- ◆ Mix 4 eggs with remaining sugar, salt, oil, vanilla and optional saffron in a large bowl. Beat well.
- ◆ Add dissolved yeast to egg mixture; blend well.
- ◆ Add remaining cups of warm water. Then gradually stir in flour until a smooth batter forms.
- ◆ Continue adding flour, one cup at a time, until a soft, sticky dough forms. The turn out onto a floured board and knead in flour until a soft dough forms.

- ◆ Continue kneading until dough is smooth and elastic (about 10 minutes).
- ◆ Place kneaded dough in a clean, well-greased bowl.
- ◆ Turn dough over to grease other side. Cover with clean towel and leave in a warm place until dough is almost double in bulk (about 20 minutes).
- ◆ Repeat risings 4 more times, punching down dough in between.
- ◆ When dough is ready, begin shaping pasky.
- ◆ Heat oven to 400 degrees.
- ◆ Brush tops of pasky with beaten egg diluted with 1 tbsp. of water.
- ◆ Bake 20 minutes.
- ◆ Reduce oven temperature to 350 degrees.
- ◆ Brush tops of pasky with glaze of 1 tbsp. honey mixed with 2 tbsps. of milk.
- ◆ Continue baking another 35 to 40 minutes until pasky are evenly browned and thoroughly baked.

Note: This recipe yields 3 paskas. To make one paska, cut ingredients proportionately (i.e., 1/3 will yield one paska.)

До уваги авторів і дописувачів!

Просимо надсилати статті, питання та пропозиції українською, або англійською мовою електронною поштою на адресу, яка надрукована на другій сторінці обкладинки журналу “Наше Життя”: unwlaourlife@gmail.com

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ліда Яхницька
Христина Бойко
Надя Нинка
Ірина Бучковська

Віра Кушнір
Марія Андрійович
Валентина Табака

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- вільна членка
- вільна членка

РЕФЕРЕНТУРИ

Ока Грицак
Анна Кравчук
Софія Геврик
Оксана Лодзюк

Таня Бедрус
Наталія Павленко
Ольга Дроздович

- суспільної опіки
- стипендій
- у справах культури
- соціальних засобів комунікації
- виховна
- мистецтва і музею
- архівар

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Рома Шуган
Рената Заяць
Ірина Легун
Ірена Рішко
Орися Зінич

Оксана Скипакевич Ксенос
Лариса Тополя
Тамара Стадниченко

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Віра Андрушків
Галина Генгало
Галина Романишин
Мар'яна Лівша
Доля Кріслата
Любомира Калін
Христина Мельник
Аліса Сердюк
Ольга Сперкач
Оля Черкас
Іванка Олесницька

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью Йорк
- Нью Джерзі
- Огайо
- Чикаго
- Нова Англія
- Центральний Нью Йорк
- зв'язкові віддалених Відділів
- зв'язкова вільних членок

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj

Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Lydia Jachnycky – 1st Vice President
Christine Boyko – 2nd VP – Membership
Nadia Nynka – 3rd VP – Public Relations
Iryna Buczkowski – Recording Secretary
Vera N. Kushnir – Financial Secretary
Maria Andriyovych – Officer at Large
Valentyna Tabaka – Officer at Large

Oksana Skypakewych – Parliamentarian
Xenos

REGIONAL COUNCIL PRESIDENTS

Vera Andrushkiw – Detroit
Halyna Henhalo – Philadelphia
Halyna Romanyshyn – New York City
Marianna Livcha – New Jersey
Dozia Krislaty – Ohio
Lubomyra Kalin – Chicago
Christine Melnyk – New England
Alisa Serdiuk – New York Central
Olha Sperkacz, Olya Czerkas – Co-Liaisons for Branches-at-Large
Ivanka Olesnycky – Liaison for Members-at-Large

STANDING COMMITTEES

Oka Hrycak – Social Welfare Chair
Anna Krawczuk – Scholarship Chair
Sophia Hewryk – Cultural Affairs Chair
Oksana Lodziuk – Social Media
Tetyana Bedrus – Education Chair
Natalie Pawlenko – Arts and Museum Chair
Olya Drozdowycz – Archives Chair

AUDITING COMMITTEE

Roma Shuhan – Chair
Renata Zajac – Member
Iryna Legoun – Member
Irene (Tetiana) Rishko – Alternate Member
Irena (Orysia) Zynycz – Alternate Member
Larysa Topolya – Ukrainian-language editor of *Our Life*
Tamara S. Cornelison – English-language editor

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /

CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM

171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Phone / Fax: 732-441-9530

E-mail: nazustrich@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003

(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947

E-mail: info@ukrainianmuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

*Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).*

*Trypillian ceramic vases by Nadia Terlecka. Photo by Mike Logusz.
Керамічні вази, Трипільськими візорами, праця Наді Терлецької.*